ANKARA

Binbir Gece Masalları
Yazan: Anonim
Uyarlayan: Christian Grau-Stef
Çeviren: Doğan Ertener & Fatoş Urgancı
Yöneten: Funda Mete
1 - 2 - 3 - 17 - 19 - 22 - 24 - 26
29 Mart 2024

Devlet Ana *(Prömiyer)*
Yazan: Kemal Tahir
Oyunlaştıran: Osman Özkan
Yöneten: Ayşe Emel Mesci
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16
17 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Gonzago'nun Öldürülmesi
Yazan: Nedyalko Yardanov
Çeviren: Hüseyin Mevsim
Yöneten: Farid Bikchantaev
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 19 - 20 - 21
22 - 23 - 24 Mart 2024

Bir Düş Gibi (Cahide Sonku) (İzmir DT)
Yazan: Gökhan Erarslan
Yöneten: Ebru Nil Aydın
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Oyuncu (Ben-Feuerbach) (İzmir DT)
Yazan: Tankred Dorst
Çeviren: Sema Engin Edinsel
Rejisör: Gürol Tonbul
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Hayal Dükkanı *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Mevlana İdris
Uyarlayan & Yöneten: Esat Tanrıverdi
3 - 7 - 8 - 10 - 17 - 20 - 21 - 22 - 24
27 - Mart 2024

Bizim Yünus
Yazan: Sönmez Atasoy
Rejisör: Mustafa Kurt
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Son Gece Mahallesi
Yazan: Pınar Gürbüzoğlu
Yöneten: Ç. Umut Tanyolu
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Kadınlar, Filler ve Saireler
Yazan: Yunus Emre Gümüş
Yöneten: Sibel Erdenk
1 - 2 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Mart 2024

İzafiyet
Yazan: Mark St. Germain
Çeviren & Yöneten: Buğra Koçtepe
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Gişe
Yazan: Jean Tardieu
Çeviren: Yıldırım Keskin
Yöneten: Ergin Özdemir
1 - 2 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Mart 2024

Kontrabas
Yazan: Patrick Süskind
Çeviren: Hale Kuntay
Rejisör: Metin Belgin
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Holden'in Külkedileri
Yazan: Abdullah Öztürk
Yöneten: Aclan Büyüktürkoğlu
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Annapurna
Yazan: Sharr White
Çeviren: N. Beyhan Karadağ
Rejisör: İlham Yazar
1 - 2 Mart 2024

Hamlet (İstanbul DT)
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Dr. Jekyll İle Bay Hyde
Yazan: Robert Louis Stevenson
Uyarlayan: Jeffrey Hatcher
Çeviren: Şükran Yücel
Yöneten: Ünsal Coşar
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Dogville
Yazan: Lars Van Trier
Uyarlayan: Christian Lollike
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Emre Basalak
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Siyahlı Kadın (Bir Hayalet Oyunu)
Yazan: Susan Hill
Oyunlaştıran: Stephen Mallatratt
Çeviren: Ayşe Hacımirzaoğlu
Yöneten: Mesut Turan
21 - 22 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Esaretin Bedeli
Yazan: Stephen King
Uyarlayan: Owen O'neill & Dave Johns
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Barış Erdenk
2 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Bir Ruhun Hikayesi
Yazan: Ingmar Bergman
Uyarlayan: Bénédicte Acolas
Çeviren: İpek Özgüven
Yöneten: Serap Eyüboğlu
6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Meraklısı İçin Öyle Bir Hikaye
Yazan: Sait Faik Abasıyanık
Oyunlaştıran: Savaş Dinçel
Yöneten: Murat Çidamlı
13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Bir Picasso (İstanbul DT)
Yazan: Jeffrey Hatcher
Çeviren: Şükran Yücel
Yöneten: Turan Günay
20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Vahşi Ateş ve İzci Kuşlar *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Kristin Idaszak
Çeviren & Yöneten:
Özden Gököz Gürbüz
1 Mart 2024

Eyvah Nadir
Yazan: Ahmet Metin Önel
Yöneten: Ali Meriç
7 - 8 Mart 2024

Pinokyo *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Carlo Collodi
Oyunlaştıran: Guglielmo Papa
Çeviren: Füsun Ataman
Rejisör: Çağman Pala
13 - 14 - 15 Mart 2024

Bence Katil Öldürdü (İstanbul DT)
Yazan: Kurtcebe Turgul
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
1 - 2 Mart 2024

Palto (Erzurum DT)
Yazan: Nikolay Vasilyeviç Gogol
Uyarlayan: Jean Cosmos
Çeviren: Cemal Süreya
Yöneten: A. Arif Atalay
6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Eyvah Yine Karıştı (Oscar) (Sivas DT)
Yazan: Claude Magnier
Çeviren: Asude Zeybekoğlu
Yöneten: Ferdi Değirmencioğlu
13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Fareler Ve İnsanlar (İzmir DT)
Yazan: John Steinbeck
Çeviren: Zeynep Avcı
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Cimri
Yazan: Molière
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

İSTANBUL

Seneye Bugün
Yazan: Bernard Slade
Çeviren: Gencay Gürün
Yöneten: Celal Kadri Kınoğlu
8 - 9 - 10 Mart 2024

Fareler Ve İnsanlar (İzmir DT)
Yazan: John Steinbeck
Çeviren: Zeynep Avcı
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
15 - 16 - 17 Mart 2024

Bella Figura
Yazan: Yasmina Reza
Çeviren: Ayberk Erkay
Rejisör: Hakan Çimenser
22 - 23 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Profesyonel
Yazan: Duşan Kovaçeviç
Çeviren: Başar Sabuncu & Bilge Emin
Rejisör: Işıl Kasapoğlu
29 - 30 Mart 2024

Rumuz Goncagül
Yazan: Oktay Arayıcı
Yöneten: Zafer Algöz
1 - 2 Mart 2024

Masal Yolu *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Anonim
Uyarlayan & Yöneten: Gökçe Kurt Elitez
Süpervizör: Elif Erdal
3 - 10 Mart 2024

80 Günde Devr-i Alem
Yazan: Jules Verne
Uyarlayan: Mark Brown
Çeviren: Başak Othan
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Toplu Hikayeler (Ankara DT)
Yazan: Donald Margulies
Çeviren: Murat Somay
Yöneten: Jason Hale
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Kırmızı Küre *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Pınar Akkuzu
Yöneten: Güray Dinçol
1 - 2 - 3 - 17 - 24 Mart 2024

Bence Katil Öldürdü
Yazan: Kurtcebe Turgul
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Babamın Kelimeleriyle
Yazan: Justin Young
Çeviren: Eylül Aktürk
Yöneten: M. Şamil Kafkas
1 - 2 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 19 - 20
21 - 22 - 23 Mart 2024

Bir Picasso
Yazan: Jeffrey Hatcher
Çeviren: Şükran Yücel
Yöneten: Turan Günay
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Tek Başıma
Yazan: Peter Quilter
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Tayfun Erarslan
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Josef Bieder'in Yıldızının Parladığı An (Aksesuvarcı)
Yazan: Eberhard Streul
Çeviren: Yücel Erten
Yöneten: Ali İpin
1 - 2 - 3 Mart 2024

Parmak
Yazan: Doruntina Başa
Çeviren & Yöneten: Bilge Emin
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13 - 14
15 - 16 Mart 2024

Çöp Canavarı *(Çocuk Oyunu) (Prömiyer)*
Yazan & Yöneten: Cengiz Özek
17 - 24 Mart 2024

Frankenstein (32 Kısım Tekmili Birden)
Yazan: Sebastian Seidel
Çeviren: Yücel Erten
Yöneten: Mine Tüfekçioğlu
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Sonbahara Son Güller
Yazan & Yöneten: Özen Yula
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 26 - 27 - 28
29 - 30 Mart 2024

Bir Nefes Dede Korkut
Yazan: Anonim
Derleyen & Yöneten: Gökçe Kurt Elitez
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Çarpışma
Yazan: Müge Oskay
Yöneten: Kubilay Karslıoğlu
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Bir Ruhun Hikayesi
Yazan: Ingmar Bergman
Uyarlayan: Bénédicte Acolas
Çeviren: İpek Özgüven
Yöneten: Serap Eyüboğlu
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Tamamen Doluyuz
Yazan: Becky Mode
Çeviren: Lale Eren Dalsar
Yöneten: Elif Erdal
14 - 15 - 16 - 17 - 26 - 27 - 28 - 29
30 Mart

Meraklısı İçin "Öyle Bir Hikaye"
Yazan: Sait Faik Abasıyanık
Uyarlayan: Savaş Dinçel
Yöneten: Ozan Uçar
1 - 2 - 3 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Çağrılmadan Gelen
Yazan: Maurice Maeterlinck
Çeviren: Memet Fuat
Yöneten: Lale Ertiş Gençtürk
7 - 8 - 9 - 10 - 21 - 22 - 23 - 24 Mart 2024

Limon
Yazan: Memet Baydur
Yöneten: Semih Kaplanoğlu
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

İZMİR

Münasebetsiz
Yazan: Francis Veber
Çeviren: Can Kapyalı
Yöneten: Cengiz Toraman
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 12 - 13 - 14
15 - 16 Mart 2024

Kral Olmak İstemeyen Aslan *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten: Nilbanu Engindeniz
3 - 10 Mart 2024

Annemin Son Çılgınlıkları
Yazan: Julie Jensen
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğruz
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Bir Düş Gibi (Cahide Sonku)
Yazan: Gökhan Erarslan
Yöneten: Ebru Nil Aydın
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Majestik
Yazan: Peter Quilter
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Uyarlayan & Yöneten: Metin Arslan
1 - 2 - 21 - 22 - 23 - 24 - 26 - 27
28 - 29 - 30 Mart 2024

Palaz (Konya DT)
Yazan: Murat Şafak Kömürcü
Yöneten: Hakkı Kuş
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 Mart 2024

Çöplük
Yazan: Turgay Nar
Yöneten: Murat Çidamlı
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 19 - 20
21 - 22 - 23 - 24 Mart 2024

Hamlet
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Yöneten: Ali Barışık
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 12 - 13 - 14
15 - 16 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Orfin'in Müzik Kutusu *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Muzaffer H. Kırıkkalp
Yöneten: Burcu Aksakal
3 Mart 2024

Yüzyıllık Destan "Ateş" (Ankara DT)
Yazan: Haluk Özenç
Yöneten: Barış Erdenk
18 - 19 Mart 2024

İki Bekar
Yazan: Sam Bobrick
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Yöneten: Metin Sadık Yağcı
1 - 2 Mart 2024

Kurtlar Sofrası (Van DT)
Yazan: Vahê Katcha
Uyarlayan: Julien Sibre
Çeviren: Şefik Onat
Yöneten: Mithat Erdemli
5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

BURSA

Harikalar Mutfağı *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Ege Işık & Haluk Işık
Yöneten: Sıdıka Derya Gümral
12 - 17 - 24 Mart 2024

Meraki
Yazan: Molière
Uyarlayan: Ahmet Vefik Paşa
Yöneten: Mert Hürol
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Mai ve Siyah
Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil
Uyarlayan: Ceren Olpak
Yöneten: Ece Okay
21 - 22 - 23 Mart 2024

Lobotomobilin Üç Seferi
Yazan: George Brant
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Çağdaş Umut Tanyolu
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Sonum Başlangıcımdır
Yazan: Nurduran Duman
Yöneten: Halil Akarsu
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Uçurtmanın Kuyruğu
Yazan: Savaş Dinçel
Yöneten: Serap Uluyol Karanfilci
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

"Şair, Şiir, Şuur" Mehmet Akif Ersoy
Yazan: Burak Akyüz
Yöneten: Murat Ozan
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

ADANA

Toplu Hikayeler (Ankara DT)
Yazan: Donald Margulies
Çeviren: Murat Somay
Yöneten: Jason Hale
5 - 6 Mart 2024

Ortak Cinayetin Suç Duyurusu
Yazan: Ege Kızık
Yöneten: Levent Aras
12 - 13 - 26 - 27 Mart 2024

Pirinçler Yeşerecek
Yazan: Sedat Veyis Örnek
Yöneten: Nesimi Kaygusuz
19 - 20 Mart 2024

TRABZON

Otoban Köpekleri
Yazan: Dilan Demirel
Yöneten: Murat Çidamlı
1 - 2 Mart 2024

İzafiyet (Ankara DT)
Yazan: Mark St. Germain
Çeviren & Yöneten: Buğra Koçtepe
6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Sihirli Lamba *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten: Cengiz Özek
10 - 12 - 13 - 17 - 26 - 27 Mart 2024

Ölüm Tuzağı
Yazan: Ira Levin
Çeviren: Hale Kuntay
Yöneten: Volkan Özgömeç
14 - 15 - 16 Mart 2024

Annapurna (Ankara DT)
Yazan: Sharr White
Çeviren: N. Beyhan Karadağ
Rejisör: İlham Yazar
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Medyum
Yazan: Sam Bobrick
Çeviren: Özgür Özdural
Yöneten: Tayfun Erarslan
27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

DİYARBAKIR

Ölüme Mahkûm Seyirci
Yazan: Matei Visniec
Çeviren: Burak Özen
Yöneten: Baki Erdi Mamikoğlu
1 - 2 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 Mart 2024

Midas'ın Kulakları
Yazan: Güngör Dilmen
Yöneten: Ali Volkan Çetinkaya
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 Mart 2024

Kanlı Düğün
Yazan: Federico García Lorca
Çeviren: A. Turan Oflazoğlu
Yöneten: Vlad Trifaş
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Ekşi Tom *(Prömiyer)*
Yazan: Caryl Churchill
Çeviren: Ebru Demirdöven & Esma Çankaya
Yöneten: Bilge Emin
27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Sayı Dedektifleri *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Özlem Saraç
Yöneten: Ergin Özdemir
3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 10 - 11 - 12 - 13
14 - 15 - 17 - 24 - 27 Mart 2024

Sığıntılar
Yazan: Slawomir Mrozek
Çeviren: Zihni Küçümen
Yöneten: Mehmet Yıldız
5 - 6 Mart 2024

Yalan Makinası (Bursa DT)
Yazan: Vassily Sigarev
Çeviren: Hüseyin Mevsim
Yöneten: Murat Ozan
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Gişe (Ankara DT)
Yazan: Jean Tardieu
Çeviren: Yıldırım Keskin
Yöneten: Ergin Özdemir
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Çarpışma (İstanbul DT)
Yazan: Müge Oskay
Yöneten: Kubilay Karslıoğlu
26 - 27 - 28 - 29 Mart 2024

ANTALYA

Misafir
Yazan: Bilgesu Erenus
Yöneten: K. Alpay Aksum
1 - 2 Mart 2024

Ağustos Parkı (Filozof Çocuklar İçin Hikayeler Projesi) *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Ezop
Çeviren & Uyarlayan: Alperen Kartal
Yöneten: Ebru Kara
3 - 5 - 12 - 17 - 19 - 24 - 26 Mart 2024

Masal Treni *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Hans Christian Andersen
Uyarlayan: Harun Özer
Çeviren & Yöneten: Ebru Kara
3 - 5 - 12 Mart 2024

Yüzleşme (Diyarbakır DT)
Yazan: Graham Farrow
Çeviren: Sevda Deniz Karali
Yöneten: Can Ali Çalışandemir
6 - 7 - 8 - 9 - 10 Mart 2024

Shakespeare'in Bütün Oyunları
Yazan: Adam Long & Daniel Singer & Jess Winfield
Çeviren: Leyla Özgüler Kalender
Yöneten: Gökçe Yurtsal
13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Havada Yüzmek *(Prömiyer)*
Yazan: Charlotte Jones
Çeviren: Seçil Honeywill
Rejisör: Yunus Emre Bozdoğan
20 - 21 - 22 - 23 - 27 - 28 - 29 Mart 2024

ERZURUM

Sanat (Diyarbakır DT)
Yazan: Yasmina Reza
Çeviren: Yılmaz Onay
Yöneten: Fatih Topçuoğlu
1 - 2 Mart 2024

Canlanan Masallar *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Umut Uğur
Yöneten: Fatih Topçuoğlu
3 Mart 2024

İpucu *(Prömiyer)*
Yazan: Jonathan Lynn
Uyarlayan: Jonathan Lynn & Sandy Rustin & Hunter Foster & Eric Price
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Gökçe Yurtsal
7 - 8 - 9 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Dünyanın Eski Zamanlarında *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Rejisör: Işıl Kasapoğlu
10 - 17 Mart 2024

Hiç Kimsenin Öyküsü
Yazan: Baki Erdi Mamikoğlu
Yöneten: Levent Aras
14 - 15 - 16 Mart 2024

Sihirli Kutu *(Çocuk Oyunu) (Prömiyer)*
Yazan: Erzurum Devlet Tiyatrosu Projesi
Yöneten: Pınar Ataer
20 - 24 Mart 2024

Yeşilçam
Yazan: Uğur Saatçi
Yöneten: Ayşe Pınar Aras
26 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

KONYA

Trendeki Kız
Yazan: Paula Hawkins
Oyunlaştıran: Rachel Wagstaff & Duncan Abel
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Yöneten: Zeki Gürdal Karaoğlu
1 - 2 Mart 2024

Kurbağa Vırak *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Kutlay Akbal
Yöneten: Özgür Baş
5 Mart 2024

Yanlış Pencere
Yazan: Billy Van Zandt & Jane Milmore
Çeviren: Ayşegül Hardern
Yöneten: Birkan Görgün
7 - 8 - 9 Mart 2024

SİVAS

Donör
Yazan: Branko Ružić
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Saydam Yeniay
1 - 2 - 27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

Gizli Bahçe'nin Bezelyesi (Filozof Çocuklar İçin Hikayeler Projesi) *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Özge Şenol
Uyarlayan: Alperen Kartal
Yöneten: Ebru Kara
3 - 19 - 20 - 24 Mart 2024

Karmakarışık (İstanbul DT)
Yazan: Ray Cooney
Çeviren: Haldun Dormen & Kemal Uzun
Yöneten: Haldun Dormen
5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 Mart 2024

Eski Fotoğraflar
Yazan: Dinçer Sümer
Yöneten: Ece Okay
12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 Mart 2024

Başıboş
Yazan: Adam Szymkowicz
Çeviren: Servet Sibel Aybar
Yöneten: Ebru Kara
21 - 22 - 23 Mart 2024

Pofu *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Meriç Coşar
Yöneten: Musa Arslanali
26 Mart 2024

VAN

Siyabend İle Xecê
Yazan: Cem Düzova
Yöneten: Gül Urgan Yıldız
1 - 2 Mart 2024

Büyülü Prens *(Çocuk Oyunu)*
Yazan & Yöneten: Ersin Ayhan
3 - 13 - 17 - 19 - 20 Mart 2024

Tersine Dünya (Antalya DT)
Yazan: Orhan Kemal
Uyarlayan: Mustafa Gültekin
Yöneten: Sabri Özmener
7 - 8 - 9 - 10 Mart 2024

Scapin'in Dolapları
Yazan: Molière
Çeviren: Ayberk Erkay
Yöneten: Hakkı Kuş
14 - 15 - 16 Mart 2024

Kurtlar Sofrası
Yazan: Vahê Katcha
Uyarlayan: Julien Sibre
Çeviren: Şefik Onat
Yöneten: Mithat Erdemli
21 - 22 - 23 Mart 2024

Külhanbeyi Operası *(Prömiyer)*
Yazan: Ülkü Ayvaz
Yöneten: Musa Arslanali
27 - 28 - 29 - 30 Mart 2024

KAYSERİ

Bahar Noktası
Yazan: William Shakespeare
Türkçe Söyleyen: Can Yücel
Yöneten: K. Betül Gökçer
1- 2 Mart 2024

Deniz Kızı ve Sevimli Korsanlar *(Çocuk Oyunu)*
Yazan: Özlem Saraç
Yöneten: Ezgi Mutlu
3 - 17 - 24 - 27 Mart 2024

Ramses
Yazan: Sébastien Thiéry
Çeviren: Ebru Kara
Yöneten: Nehir Demirel
7 - 8 - 9 Mart 2024

Bay Z.
Yazan: Bülent Usta
Yöneten: Ali Atilla Şendil
12 - 13 - 14 - 15 - 16 Mart 2024

Eski Fotoğraflar (Sivas DT)
Yazan: Dinçer Sümer
Yöneten: Ece Okay
19 - 20 - 21 - 22 - 23 Mart 2024

Kral Üşümesi *(Prömiyer)*
Yazan: Sabahattin Kudret Aksal
Yöneten: Ece Okay
28 - 29 - 30 Mart 2024

Genel Müdürlük gerektiğinde oyun düzeninde değişiklik yapabilir.

/devlettiyatrolari /devtiyatro /devlettiyatrolari
www.devtiyatro.gov.tr

yeni tiyatro

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı
Saygıyla...

ISSN: 1307 - 6965
www.yenitiyatrodergisi.com

Mart 2024
Sayı: 171
Yıl: 18
Fiyatı: 85 TL / **Taahhütlü fiyatı:** 150 TL

Yayın Türü: Yerel Süreli
İmtiyaz Sahibi: Ömer Göktaş
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Genel Yayın Yönetmeni:
Erbil Göktaş

Editör:
Sema Göktaş

Hakem Kurulu:
Prof. Dr. Semih Çelenk, Prof. Dr. Ayşe Didem Uslu, Prof. Dr. Sema Göktaş, Prof. Dr. Erhan Tuna, Dr. Öğr. Üy. Erbil Göktaş

Yayın Kurulu:
Erbil Göktaş, Sema Göktaş, Mustafa İri, Ezgi Özcan, Oğuz K. Oğuz, Muhammed Furkan Altınkaynak, Hayrettin Filiz

Hukuk Danışmanı:
Av. Savaş Seyitligil

Reklam Direktörü:
Mustafa İri
Telefon: +90 534 656 45 03

Yurtiçi Temsilcilikler:
Adana: Derya Filikçi, **Ankara**: Mahmut Topçu, **Antalya**: Hasan Kollez, **Aydın**: Emel Selek, **Bartın**: Zafer Gecegörür, **Bitlis**: Gökmen Okdayan, **Bursa**: Nergiz Acar, **Çorum**: Mustafa Taşkıran, **Erzurum**: Emrah Çilgi, **Eskişehir**: Güney Merve Uysal, **Gaziantep**: İbrahim Yılmaz, **İzmir**: Ufuk Aşar, **Karadeniz**: Umut Şahin, Erdal Karakurt, **Kayseri**: Hülya Göktaş, **Kocaeli**: Lütfü Ufuk Gönüllü, **Kütahya**: İbrahim Vehbi Atabay, **Muğla**: Nafize Çetin, **Mersin**: Kutbettin Aslan, **Ordu**: Yasin Akyüz, **Van**: Sabri Şenol

Yurtdışı Temsilcilikler:
Almanya: Şener Bağ, **Avustralya**: Tommy Murphy, **Hollanda**: Şaban Ol, **İngiltere**: Meral Karamuk Uğurşan, **İsviçre**: Elmas Uzun, **Kanada-ABD**: Mahmut Şenol, **Litvanya**: Simona Orinska, **Romanya**: Cristina Modrenau, **Yunanistan**: Evdokimos Tsolakidis

Dizgi:
Muhammed Furkan Altınkaynak
Telefon: +90 545 905 4238

Fotoğraf Editörü:
Yavuz Yılmaz
Bora Elber

Yeni Tiyatro Dergisi:
Kemalpaşa Mah. Cumhuriyet Cad. No: 66, Petan İşhanı, Kat: 2/11, İzmit/Kocaeli

İletişim:
Telefon: 0 216 334 89 75 / 0533 552 76 09
E-posta: erbilgoktas@hotmail.com
İcadiye Mah. Sofracı Sok. 8/8 Kuzguncuk-Üsküdar-İstanbul

Baskı:
Akademi Ajans Matbaa
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok, No: 230 Topkapı/İstanbul



Yeni Tiyatro Dergisi 18 Yaşında...

İÇİNDEKİLER

Sunuş
Yıllar, Yollar ve Oyunlar
Erbil Göktaş

Söyleşi/5
Çağdaş Bir Orta Oyunu: Rumuz Goncagül
Sayım Çınar

Haber/8
Türk Tiyatrosunda Açılmış Bir Yeni Parantez: Tiyatro Parantez Nasıl Kuruldu?

İzlenim/11
60 Yıllık Aşk... 60 Yıllık Tutku
Pınar Çekirge

Haber/14
Cumhuriyetimizin 100. Yılında, "100 Yıllık Ayna" Tiyatro Çalıştayı Sonuç Bildirgesi Açıklandı

Eleştiri/16
Aile Yalanları (2024): "Mutlu Aile Olmanın Sırrı, Gizlice Mutsuz Olmak!"
Yaşam Kaya

Eleştiri/18
Dogville'in Sonu
Mahmut Topçu

İnceleme/20
Bursa'da Çocuk Tiyatrosu - 2
Uğur Ozan Özen

Eleştiri/23
Sivrisinekler
Taylan Ertuğrul

Söyleşi/25
Volkan Ören ve Duygu Berberoğlu ile...
Mustafa İri

İnceleme/28
7 Yıl Aradan Sonra III. Milli Kültür Şûrası Sahne Sanatları Komisyonu Tarafından Hazırlanan Sonuç Raporuna İlişkin Değerlendirme
Nurbanu Öztürel

İnceleme/31
İran ve Tiyatro...
Shahzadeh N. İgual

Eleştiri/34
Heil Hitler!
Oğuz K. Oğuz

Duyurular ve Haberler/37

YILLAR, YOLLAR VE OYUNLAR



ERBİL GÖKTAŞ

Ne mutlu ki sağlıklı, huzurluyuz. Sahne tozunu da yutmuşuz. Bu aşk kanımıza karışmış çoktan. Bir olmuşuz, birlik olmuşuz onunla. Tiyatro denen o en büyük baştançıkaran yaşam büyücüsüyle. Geçtiğimiz hafta Konya Belediyesi'nin konuğu olarak 'Maskeliler' in prömiyerine gittiğimizde de hissettiğim gibi. O muhteşem sahne tasarımının bir parçası olarak, tutsak gibi izlediğimiz tel kafesin içindeyken. 'İyi ki!' demiştim o zaman da. Anadolu bozkırını 5 saatlik hızlı tren yolculuğu ile yararken mutlu gözlerle uzak ufuklara bakarken bu sanatın nasıl da hayatı, hayatımı belirleyişini bir kere daha hatırladığımda.

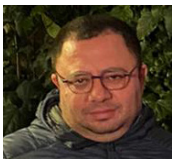
Sezon müthiş bir hızla canlılığını sürdürüyor. Hele İstanbul, yerinde duramayan telaşlı bir çocuk gibi her gün sahnelerden oyunlar saçıyor izleyicisine. Havaya fırlatılan narin çiçekler gibi tiyatro. Biraz kurumuşu, kokusuz olanı bile izlemeye, görmeye değer. Varsın olsun; tam olmamışları bile değerli. Sahici, yürekten, gönülden gelen her emek kabulümüzdür. Yeter ki art niyet taşımasın. Ilık Şubatın bize kazandırdığı yeni şeyler oldu. Kurumlu edasıyla şehrin merkezinde olan bizlere kuzeyden bakan Beykoz ilçesi, hiç de küçümsenemeyecek başarılar sergiliyor. Ahmet Mithat Efendi sahnesinde izlediğim Shakespeare uyarlaması ve Joko'nun Doğum Günü'nü oynayan genç dostlarımın her biri pırlanta gibiydi. Belediye yetkililerine ve tiyatro yapıcılara sonsuz teşekkürler. Zaman öyle hızlı geçiyor ki; önümüzdeki güzel günlerin heyecanını yaşamadan gelip çatıyor planladıklarımız. Politik açıdan hararetli bir ay olacak. Kültür sanatı koruyup kollayan idareciler kazanacaklar. Tüm ileriyi gören adaylara dergimiz açık çağrıda bulunuyor. Onlara gelin birlik olalım diyoruz. Tiyatronun her zaman desteğe ihtiyacı var.

Sürprizlerimiz bitmiyor. Örneğin bu yıl da yine görkemli bir mekânda gerçekleştirecek olduğumuz 11. Uluslararası Yeni Tiyatro Dergisi Emek ve Başarı Ödülleri gecesi. Sezon sonuna doğru bizden gelecek açıklamaları bekleyin derim.

Emrah Özdilek rejisi ile gönlümüzü fetheden Rumuz Goncagül, Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun 60. yıl oyunuydu. Onlar için ne büyük bir onur. Ne isimler, ne hayatlar geçip gitmiş o sahneden, sahnelerden. Emrah kapanış konuşmasını yaparken hepimizi ağlattı. Sonra bu hafta Konya'dan İstanbul'a dönerken de hatırladım o isimleri. Geçip gidenleri. Ama bu kez gözyaşı yoktu. Çünkü eve döner dönmez kendi sanat atölyemi kurmak için yarım bıraktığım işler aklıma geldi. Yeni bir prova mekânı. Kendi kış bahçemin yeni oyunları, oyuncakları. Marangozların yapacak olduğu işler gibi tozlu, talaşlı ve telaşlı günler bekliyor beni. O tozlar birkaç ay içinde sahne tozlarına karışacak. Onlar da hayatın tozlarına. Tozlar tozlara, küller küllere. Ve sadece tiratlar baki kalacak hoş bir sada olarak. Gökyüzünde öylece..

Tüm tiyatro çalışanlarının 27 Mart Dünya Tiyatro günü kutlu olsun. Tiyatroyu destekleyen ve yaşatan 'herkese' bin selâm olsun!...

ÇAĞDAŞ BİR ORTA OYUNU: RUMUZ GONCAGÜL



Sayım Çınar

Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu, 60'ıncı tiyatro sezonunu "Rumuz Goncagül" oyunuyla açtı. "Çağdaş bir orta oyunu" olarak nitelendirilen eseri yönetmeni Emrah Özdilek'le konuştuk.

"Rumuz Goncagül", Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu tarafından sahnelenen eğlenceli bir oyun. Ordu halkının oyuna ilgisi de büyük. Seyirciniz bol olsun temennisiyle başlayalım röportajımıza...



Teşekkür ederim. Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu (OBBKT), 60'ıncı yılını kutlayan bir kurum. Geçmişine baktığınızda, çok fazla geleneksel ve müzikli tiyatro oyunları sahnelediğini görüyorsunuz. Bu anlamda, bu tarz oyunları seven bir kitle yetiştiği gerçeğini yok sayamayız. Biz de oyun seçimlerinde şu sorunun üzerinde duruyoruz: "Ordu seyircisi ne sever?" Bu sebeple mutlaka her sezon bir müzikal oyun olmasına özen gösteriyoruz. "Rumuz Goncagül" de bu sezonun müzikal oyunu oldu. Aslında "Rumuz Goncagül", OBBKT bünyesinde üçüncü kez sahneleniyor. 60 yıllık yolculuğunda iki kere daha seyirciyle buluşmuş. Biz de geçmişteki ustalarımızı hem analım, hem de saygıyla selamlamış olalım istedik.

Oktay Arayıcı'nın yazdığı bu oyun daha önce sinemaya da uyarlanmıştı. İrfan Tözüm'ün yönettiği, Türkan Şoray'ın başrol oynadığı 1987 yapımı "Rumuz Goncagül" filmini izleme fırsatınız oldu mu? Sizin oyununuzla arasında ne gibi farklar var?

Aslında oyun rejisi yaparken etkilenmemek adına bir şey seyretmek istemiyorum ama filmi çok eskiden izlemiştim. Hatırladığım kadarıyla oyunun Sıtkı'sı filmde gazeteci olarak anne-kızın hayatına giriyordu. Dramaturjik olarak metin başka bir yere taşınıyor böyle durumlarda. Konu bütünlüğünü koruyarak bir tiyatro metnini yorumlayabileceğimiz anlamına geliyor. Ben de bu tavırla yaklaşıyorum. Benim "Rumuz Goncagül"de hayal ettiğim karakterler, oyun metninin dışında karakterlerdi. Daha geleneksel tiyatro esintileri serpiştirdiğimiz, karikatürize ettiğimiz karakterlerle eğlenceli bir oyun sahneleme yolunu seçtim. Bir ayrım var mıdır filmle bizim oyunumuz arasında; elbette vardır. En önemli ayrıntı filmdeki karakterlerin doğallığını, bizim tiyatroda tamamen 'tip' olarak yorumlamamız olabilir.

İTALYAN HALK TİYATROSUNDAN FAYDALANDIM

Peki sizin oyununuzu daha önce sahnelenen diğer "Rumuz Goncagül" oyunlarından ayıran unsurlar neler?

Her ne kadar geleneksel yapıda epik bir oyun olarak düşünsek de, ben rejide İtalyan halk tiyatrosu (Commedia dell'Arte) özelliklerinden faydalanarak sahneleme yaptım. "Rumuz Goncagül" hep belli bir

kalıpta sahnelenmiş, farklı bir dramaturji çalışması yapılmamış. En azından oyunu faklı tiyatrolardan seyretmiş izleyicilerden aldığım yorumlardan çıkarımım bu. Örneğin Refik Mayısoğlu'nu zampara bir j**ön olarak oynatabilirdik**, ancak biz çift karakterli bir adama çevirdik. **Ö**zünde Kayserili ve kadınlarla konuşurken tam bir beyefendi. Ya da Sıtkı normalde oyunun jönüyken, bizim oyunumuzda daha pısırık ve sempatik bir karakter olarak işlendi. Ayrıca birçok sahnelemede Timur Selçuk besteleri kullanılırken, bizim oyunumuzdaki şarkıları tiyatromuzun **bünyesinde**ki **müzik direktörümüz Zafer Bozdağ** besteledi. Bu anlamda da diğer oyunlardan ayrıldığını düşünüyorum.



Çağdaş bir orta oyunu sizinki. Oyuncular, seyirciyle özel bir ilişki kuruyor ve bu konuda da çok iyiler. Oyuncularınızın başarısını neye bağlıyorsunuz?

İlk soruda da bahsettiğim gibi, bizim oyuncularımız bu tarz oyunları oynamaya çok alışkın.

YORMADAN EĞLENDİRİYOR

Sahne dekoru oldukça sade. Oyuncular aynı zamanda seyirci gibi. Hem oynuyor hem izliyorlar. Bu sahne anlayışı oldukça başarılı. Nereden aklınıza geldi?

Dekor, oyunun ana temasına hizmet ediyor. Oyun, herkesin bir yuvası, bir çatısı olması gerektiğini savunuyor. Biz de dekorda bu çatı imgesine dikkat çekiyoruz. Oyuncuların oyunu izliyor ve katılıyor olması ise bizim geleneksel tiyatromuzda da vardır aslında, ancak daha çok Commedia dell'Arte tekniğinde kullanılır. Yani bu anlamda bizim "Rumuz Goncagül"ümüz için sahnelemesi ile İtalyan, içeriği ile Türk oyunu diyebiliriz.

Oyununuz iki perde ve 150 dakika sürüyor. Seyircinin finale kadar eğlenip kahkahalar attığına şahit oldum ama yine de sormak istiyorum; bu işe girişirken oyunun süresi sizi tedirgin etmedi mi?

Benim kurumda ikinci sezonum ve bu, sahnelediğim ikinci müzikal oyun. Geçen yıl "Radyo-yu Hümayun" adlı oyunu sahnelemiştim, o da uzundu. Süre konusunda ekip arkadaşlarımda "Bu oyun 2.5 saat, kimse oyunun sonuna kadar kalmaz" gibi bir tedirginlik vardı. Oyun neredeyse 3 saati buluyordu, ona rağmen seyirci sonunda "Bitti mi yani şimdi!" diyordu. Oradan idmanlı olduğum için "Rumuz Goncagül"de hiç tedirginlik yaşamadım. Bir de temposunu ona göre yaptık. En başından itibaren kıkır kıkır bir oyun değil, yavaş yavaş artan temposuyla yormadan eğlendiriyor.

ÇIKIŞTA GİŞEYE GİDİP BİR SONRAKİ OYUNA BİLET ALAN VAR

Müziklerin Zafer Bozdağ tarafından bestelendiğini söylediniz. Şef Barış Engin yönetimindeki OBB Kent Orkestrası da oyun sırasında sahnede yer alıyor. Yeni besteler yapmak ve oyuna bir orkestrayı dahil etmek, kolay bir süreç olmasa gerek...

Bu, tamamen yönetmen ve müzik direktörünün uyumuyla alakalı. Ben ne istediğimi iyi anlattım, müzik direktörü alternatiflerle geldi ve ortak noktada buluştuk. Ayrıca oyunun başlangıcındaki İnsaf'ın uzun tiradı **da bestelendi**, bu da benim rejimi destekleyen en önemli adım oldu. Final müziği de hem ağır hem rock'n roll olarak söyleniyor. Bunlar tamamen yönetmen ve müzik direktörünün uyumudur. Zafer Bozdağ'ın ellerine sağlık diyorum. Ayrıca müzikal anlamda da oyuncularımızı çok iyi tanıyoruz ve kimin hangi tarzda şarkı söyleyebileceğini kestirebildiğimiz için yeni besteler oyuncuya göre şekilleniyor. Bu da daha net proje ortaya çıkarmamıza yardımcı oluyor.

"Rumuz Goncagül" seyirci tarafından neden bu kadar sevildi sizce?

Provaya başlarken ekip arkadaşlarıma "Oyunu '**çekirdeklik' diye tabir ettiğim**, seyirciyi eğlendirme amacı üzerinde kuracağız" dedim. O andan itibaren tamamen buna yöneldik. Evet, duygusal anlara



yer verdik ama o noktalarda da seyirciyi yakaladık. Seyircinin **eğlenebildiği için bu oyunu sevdiğini düşünüyorum.** "Bir daha gelelim" diyen ya da çıkışta gişeye gidip bir sonraki oyuna bilet alan seyircileri **görmek çok normal bir durum oldu artık bizim için.**

TİYATROMUZ ÇOK ŞANSLI

Bugünlerde gülmeye çok ihtiyacımız var gibime geliyor. Daha çok orta oyunu ve komedi işi yapılması gerektiğini düşünüyorum. Katılıyor musunuz?

Ben olaya öyle bakmıyorum aslında. Evet, gülmeye çok ihtiyacımız var ama hayatımızın kargaşasında nelere gülüp geçebiliriz, onu da ayrıca tartışmak lazım... Kurum tiyatrosu olarak farklı tarzlardaki oyunları seyirciyle buluşturmalıyız diye düşünüyorum. "Rumuz Goncagül" bizim bu sezondaki müzikal oyunumuzdu. "Bahar Noktası" klasik, "Bu Kimin Hayatı" psikolojik, "Sınır" trajik, "Sıfır Telaş" duygusal oyunlar olarak repertuvarımızda.

Son olarak; Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Hilmi Güler de bir tiyatrosever ve oyununuzu sonuna kadar izledi. Bu sizin için bir avantaj olmalı...

Dr. Mehmet Hilmi Güler ismi Ordu için büyük bir şanstır. Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu içinse kendisiyle çalışıyor olmak bir ayrıcalıktır. Biz **çok turne yapan bir tiyatroyuz**. Birçok şehrimizi görme, tiyatrolarının çalışma sistemini öğrenme şansımız oluyor. Dönüp kendi şehrimize baktığımızda, "Biz ne kadar şanslıyız" diyebiliyoruz. Tiyatro ve b**ürokrasi her zaman aynı düzlemde olmaz. Bürokrasi** genellikle tiyatrolar için aşılması zor bir duvar olmuştur ama OBBKT bünyesinde bunlar olmuyor. Tiyatronun her ihtiyacını yerine getiren, tiyatronun halkla buluşması ve hem ulusal hem de uluslararası platformlarda en iyi şekilde temsil etmesi için elinden geleni yapan sanat dostu bir başkanla çalışıyoruz. Bu da bize daha üretken olma arzusu ve kaliteli işler ortaya koymak için çalışma aşkı veriyor. Ben de Büyükşehir Belediye Başkanımız Dr. Mehmet Hilmi Güler'e bize kattığı tüm güzellikler için çok teşekkür ederim.

TÜRK TİYATROSUNDA AÇILMIŞ BİR YENİ PARANTEZ: TİYATRO PARANTEZ NASIL KURULDU?



Beykoz Belediye Başkanı Murat Aydın'ın sanat görgüsü ve vizyonu ile hayata geçirilen Beykoz Belediyesi Tiyatro Akademisi, 2019 yılında Beykoz'un yetenekli gençlerini keşfedip, onları sanatın ışığında yetiştirmek amacıyla kuruldu. Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi gibi zorlu bir süreçte dahi eğitimlerine ara vermeden devam eden Akademi, öğrencilerini 3 yıllık kapsamlı bir programın ardından oyunculuk mesleğine adım atmaları için hazırladı. Bu süreçte, öğrenciler sadece sahne tecrübesi kazanmakla kalmadı ve eş zamanlı olarak konservatuvar sınavlarına hazırlanarak 2023 yılında İstanbul'un önde gelen üniversitelerine yerleşme başarısını gösterdiler.

İşte bu yetenekli gençlerden oluşan Tiyatro Parantez, unutulmaya yüz tutmuş usta-çırak ilişkisini tiyatro bağlamında yeniden ele alan ve ekibini her yönden yetiştirmeyi amaçlayan Vahit Atan'ın önderliğinde, Beykoz'dan Türk tiyatrosuna yeni bir soluk ve ekol kazandırmak amacıyla yola çıktı. İlk sezonlarında, izleyicilerle üç farklı oyunu buluşturdular: Müsahipzade Celal'in "İstanbul Efendisi", Roland Topor'un "Joko'nun Doğum Günü" ve William Shakespeare'in "As You Like It" eserinin "Keyfin Bilir Be Yaa" adlı uyarlaması. Bu eserlerle Tiyatro Parantez, sahne sanatlarına yenilikçi bir bakış açısı getirerek, izleyicilere unutulmaz deneyimler sunmayı hedefliyor.

Tiyatro Parantez'in bu yolculuğu, sanat eğitiminin ve tutkunun, zorluklar karşısında nasıl bir fark ortaya koyacağının canlı bir örneğini teşkil ediyor. İstanbul'un güzide ilçesi Beykoz'un sanata ve sanatçıya yönelik sürdürülebilir destekleri neticesinde keşfedilen bu genç yetenekler Beykoz ilçesini sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin de kültürel haritasında önemli bir merkez haline getireceğe benziyor. Beykoz'dan

yola çıkan bu genç yetenekler, sahneledikleri her yeni oyunla Türk tiyatrosunu geleceğe taşıyacak yeni nesil sanatçılar olarak kendilerini ispatlamaya ve her önemli detay gibi Türk tiyatrosunda etkileyici bir parantez olma ideallerini sürdürüyorlar.

Tiyatro Parantez'den Etkileyici Bir Sistem Eleştirisi Örneği: "Joko'nun Doğum Günü"

Beykoz Belediyesi Tiyatro Akademisi'nin parlayan yıldızı Tiyatro Parantez, sosyal sınıfların çatışmasını ve insan psikolojisini mercek altına alan "Joko'nun Doğum Günü" ile tiyatro severleri bir kez daha büyülüyor. Roland Topor'un kaleminden çıkan ve Vahit Atan'ın yönetmenliğinde sahneye konan oyun, cesur bir kara mizahla toplumsal sınıf farklılıklarını ve para hırsının insan üzerindeki etkilerini irdeliyor.

Ahmet Mithat Efendi Kültür Merkezi'nde sahnelenen ve yaklaşık 120 dakika süren bu iki perdelik oyun, yönetenler ile yönetilenler arasındaki dinamikleri, ses ve ışık efektleriyle zenginleştirilmiş bir atmosferde seyirciye sunuyor. "Joko'nun Doğum Günü", para ve özgürlük kavramlarını sorgularken, seyircisine düşündürücü bir deneyim vadediyor.

Söz konusu oyun izleyicilere sadece bir tiyatro eseri sunmakla kalmıyor, aynı zamanda toplumsal olaylara duyarlı bir yaklaşım sergileyerek kültürel bir diyalog oluşturuyor. Sanatın toplumsal değişimde oynayabileceği rolü güçlü bir şekilde vurgulayan bu güçlü ekip, izleyicilerini sadece düşünmeye değil, aynı zamanda harekete geçmeye de teşvik ediyor.

Oyunun sonunda yapılan Dabke dansı ile İsrail tarafından Filistin'de devam eden soykırıma dikkat çekilmesi, Tiyatro Parantez'in sadece sanatsal değil, aynı zamanda sosyal sorumluluk bilinciyle hareket ettiğinin de önemli bir göstergesi. 11 kişilik yetenekli oyuncu kadrosunun performansı, izleyiciler tarafından her defasında büyük beğeni topluyor.

Gösterim Bilgileri

"Joko'nun Doğum Günü", 21, 22 ve 24 Şubat tarihlerinde Ahmet Mithat Efendi Kültür Merkezi'nde tiyatro severlerle buluşacak. Biletler, kültür merkezinin gişesinden ve online bilet platformlarından temin edilebiliyor.

Tiyatro Parantez'den Bu Kez Yenilikçi Bir Shakespeare Uyarlaması: "Keyfin Bilir Be Yaa"

Tiyatro Parantez, bu defa William Shakespeare'in unutulmaz eseri "As You Like It"ın cesur ve yenilikçi bir uyarlamasıyla tiyatro sahnelerinde varlık gösteriyor. "Keyfin Bilir Be Yaa", Shakespeare'in İngiliz dilindeki etkileyici eserini Trakya yöresine taşıyarak Türk tiyatro anlayışı ile bütünleştiriyor ve yer yer Geleneksel Türk Tiyatrosu'nun izlerini taşıyor.

"Keyfin Bilir Be Yaa", birbirine küs iki kardeşin çocukları olan Safiye ve Zeliha'nın, mutlu olma ve aşık olma adına çıktıkları maceraları konu alıyor. İki perdelik komedi, seyirciyi hem güldürüyor hem de derin mesajlarla düşündürüyor. Oyun, Shakespeare'in zamansız eserini Türk kültürüyle harmanlayarak, evrensel ve yerel unsurları ustaca bir araya getiriyor. Vahit Atan'ın uyarlayıp yönettiği bu eser, Tiyatro Parantez'in genç ve dinamik oyuncu kadrosu tarafından hayat buluyor.

Gösterim Bilgileri:

Oyun, Ocak 2024'ten beri tiyatro severlerle buluşuyor. Gösterimler, Ahmet Mithat Efendi Kültür Merkezi Feridun Karakaya sahnesinde devam ediyor. Biletler, gişeden ve çeşitli online platformlardan temin edilebilir.

Tiyatro Parantez, genç yeteneklerin cesur ve yenilikçi yaklaşımlarıyla tiyatro sanatına taze bir soluk getiriyor. "Joko'nun Doğum Günü"nü ve "Keyfin Bilir Be Yaa"nın yanı sıra, repertuvarındaki diğer eserlerle de izleyicilerine unutulmaz anlar yaşatmayı vadediyor. Sanatın gücüyle toplumsal bilinci artırmayı hedefleyen bu dinamik topluluk, gelecekte de adından sıkça söz ettirecek gibi görünüyor.

WILLIAM SHAKESPEARE

"AS YOU LIKE IT" OYUNUNDAN UYARLAMADIR.



KEYFİN BİLİR

be yaaaaaaaa!..

UYARLAYAN ve YÖNETEN
VAHİT ATAN

OYUNCULAR
VERDA SERBEST - M. MERTCAN DURMUŞ - ELİF ÇALIK - DAMLA DEMİR - HÜSEYİN BERKAY BIYIKLI - SALİH TEMEL SEÇKİN ÖCEK - SÜLEYMAN ASLAN - ZEHRA KAYNAK - HASAN DEMİRCİ

TEKNİK
VELİEREN KÖMÜRCÜ - BİLGE ÖNDER

biletinial

TİYATRO PARANTEZ

MART 1-2-7-9

AHMET MİTHAT EFENDİ KÜLTÜR MERKEZİ
Göztepe mh. Göztepe sk. NO/2
ANADOLU HİSARI

60 YILLIK AŞK... 60 YILLIK TUTKU



Pınar Çekirge



"Yıllardır, tiyatro kültürünün tanımlanmasında özel bir örnek olduğunu ve bu anlamda bir doktora tezine konu olması gerektiğini söylemeye çalıştığım bu hareketin, günümüz anlayışı ile çözümlenip, irdelenmesi gerekir.»

Tamer Levent

Türkiye'de bir ödenekli tiyatronun 60. onur yaşına erişmesi, elbette yürekten kutlanılması gereken bir mutluluk, başarı, sevinç kaynağıdır." Nice senelere" diyorum.Ve mücadeleyle, başarıyla geçen içeriği sağlam, sözü, özü olan oyunlarla, nitelik, sanatta kalite kaygısını hep önceliğinde tutarak ve bir eğitim kurumu olduğunu hiç mi hiç unutmayarak, geçen son altmış yıl karşında, bir tiyatro tutkunu olarak heyecanlanıyor, mutluluk, gurur duyuyorum. Tiyatro denilen o uçsuz bucaksız, o büyülü kubbenin altında, yüz akıyla geçen 60 yıl bu, dile kolay.Bir ömür...

Vedat Günyol'un sözlerini hatırlıyorum şimdi :

"Tiyatro bir okuldur evet, hem de okulların okulu. Schopenhauer:'Tiyatroya gitmemek, aynaya bakmadan tuvaletini yapmaktır ' diyor. Tiyatro öyle bir ayna ki, orada, insan kendi yazgısını, yani insanı (Brecht) görür, cenneti cehennemi ile, gerek kişilerle tekleşip içlene, duygulana kendinde başkalarını bularak, gerek, yadırganmalar, yabancılaşmalar karşısında düşünüp kafa yorup, dünyadaki, yani aynadaki yerini bularak..."

Bilindiği gibi, tiyatro sanatı yazarı, yönetmeni, oyuncusu, suflörü, kondüviti, dekor, ışık, kostüm, makyaj, müzik, afiş, koreografi tasarımcıları, fotoğrafçısı, dramaturgu, terzisi, marangozu, kuaförü, binası, salonu, sahnesi, orkestrası, müzisyeni, fuayesi, vestiyeri, çay ocağı, deposu, gişecisi, yer göstericisi, arşivcisi, belgeleri, kulisiyle ortak bir çalışmanın

ürünüdür.Ve Ordu'da " ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KARADENİZ TİYATROSU" tam 60 yıldır bu çalışmayı, sözünü sakınmadan, lafını dolandırmadan, sanat ve estetik değerleri önemseyerek, ödün vermeden başarıyla sürdürüyor.

"...kuruluşundan bu yana, her ne olursa olsun perdelerini hiç kapatmayan efsane bölge tiyatrosu Ordu Belediye Karadeniz Tiyatrosu..." diye tanımlamış bu ödenekli tiyatroyu Üstün Akmen ve şunları söylemiş :

" Kısacası, öyle ya da böyle, Ordu Belediye Karadeniz Tiyatrosu, Karadeniz Bölgesi'nde tiyatro tutkunlarının tiyatro zevklerinin körelmesini engellerken, yepyeni tiyatro tutkunlarının yetişmesine katkı sağlamayı sürdürüyor.Yani, kutlanası bir iş beceriyor..."



Şehir Tiyatroları kapsamında, İstanbul Şehir Tiyatrosu›ndan sonra Türkiye'de kurulan ikinci Şehir Tiyatrosu›nun Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu olduğunu Gülçin Üstüntaş(1) ile geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiğim söyleşi esnasında öğrenmiştim.

" Anadolu'nun ilk bölge tiyatrosu olarak da bilinen, Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu (OBBKT) perdesini her koşulda, tüm zorluklara rağmen açık tutmayı başarmış, bir tiyatrodur.Bugün Ordu'da dört özel tiyatro var... bilir misiniz, Ordu'nun taşı, toprağı, suyu, havası sanat üretir...."

Gülçin Üstüntaş'ın anlattıklarıyla (30 Kasım 1964 tarihinde "Saygılı Yosma" adlı oyunla Ordu seyircisiyle merhabalaşan Gülçin Üstüntaş, "Hülleci", "Günün Adamı", "Ana Hanım Kız Hanım", "Besleme", "Fadik Kız», «Düğün ya da Davul « gibi pek çok oyunda rol almış, yönetmenlik, öğretmenlik yapmış.Oyuncu, izleyici yetiştirmiş.) Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu hakkında detaylı bilgi sahibi olmuştum.

Aslında, bundan tam 116 sene önce Ordu'da, Namık Kemal'in " Vatan Yahut Silistre " adlı oyunu sahneleniyor.

" Milli Mücadelenin başladığı 1918–1919 yıllarında gençlik daha güçlü bir şekilde tiyatro alanında faaliyet göstermiş, 1920 yıllarının başlarında Milli Inkılab-ı İçtimai-i Kulübü adıyla bir cemiyet kurmuşlardır. 1924 yılında Ordu İdman Yurdu Kulübü kurulmuş, sportif faaliyetleri yanında tiyatro faaliyetleri de yapmışlardır. Daha sonra kurulan ' Gençlik Yurdu ', ' Spor Yıldızı ' kulüpleri de sporun yanında tiyatro ile de meşgul olarak İlimiz tiyatrosuna önemli katkılar sağlamışlardır.1961 yılında Gençlik Tiyatrosu'nun kurulması ilimiz tiyatrosuna farklı bir boyut kazandırmıştır." (2)

Ordu'da tiyatro sanatına gösterilen ilgi, nasıl derler kıvılcımı ateşe, tohumu çiçeğe dönüştürüyor giderek.Amaç hayat ve insan üzerine bir çift söz söylemek, hiç kuşkusuz. Ayna olmak, güzel duyguları yansıtmak...

"Tiyatronun büyük ismi Muhsin Ertuğrul'un Ordu'ya davet edilmesi ve onun katkılarıyla 19 Haziran 1964 tarihinde 'Ordu Belediye Karadeniz Tiyatrosu' kurulmuştur.

4 Şubat 1965 'de perde Reşat Nuri Güntekin'in 'Hülleci' oyunu ile açılır. İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu'ndan Ergun Köknar ile eşi Suna Pekuysal bu oyunda görev alırlar. Ergun Köknar tiyatronun ilk genel sanat yönetmenidir. 'Hülleci' oyununu hem yönetir, hem de oynar. Kuruluşundan itibaren kesintisiz bir şekilde diğer bölge illerinde de faaliyet gösteren O.B.B.K.T. çok sayıda oyun sahneye koymuş, halkımızın kültürel hayatında müspet bir rol oynamıştır. Yurdun çeşitli yerlerinde tiyatro sanatının yaygınlaştırılması, sevdirilmesi ve benimsetilmesinde büyük katkısı olmuştur. Yine Türkiye genelinde organize edilen birçok şenlik ve yarışmalara davet edilmiş, çeşitli ödüller almıştır.

Bugüne kadar birbirinden harika 115 (Bugün itibarı ile 177) oyunla yarım milyon izleyiciden fazlasına tiyatro keyfi yaşatan Ordu Belediye Karadeniz Tiyatrosu 'Ayrıklar' isimli oyununu 50 kez sahneleyerek önemli bir başarıya imza atmıştır. Ayrıca İzmir Karşıyaka

Belediyesi'nin düzenlediği Türkiye Amatör Tiyatrolar Buluşmasında; Türkiye üçüncülüğü elde ederek ulusal alanda başarısını tescil ettirmiştir."(3)

OBBKT'nin Genel Sanat Yönetmeni A.Emrah Özdilek'e göre :

"Karadeniz'de bir bölge tiyatrosu olması gayesiyle sadece Ordu sınırlarında kalmayıp, ismini uluslararası platformlara da taşıyan ve yıllar boyunca birçok usta sanatçının yetişmesine neden olan kurum bünyesinde, sanat üretimi mekanizmasının bir parçası olarak, 60 yıl coşkusunu, yıllardır tiyatrosuna sahip çıkan Ordu halkı ile aynı bağlılıkta yaşıyorum.



OBBKT bu şehrin kültür yapısını belirleyen en önemli simgedir.Bu simge biliyoruz ki, asırlara uzanacak köklü bir temelin üzerine inşa edilmiştir."

Ordu Büyükşehir Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu 60.yaşını kutluyor...tiyatro sanatı gibi toplumsal, kültürel bir yaratıya 60 yıl boyunca emek vermiş ve vermekte olan herkesi, ayakta alkışlıyorum. Şimdi aramızda olmayan Muhsin Ertuğrul, Suna Pekuysal, Ergun Köknar, Aydın Üstüntaş, Mustafa Gencer, Uğur Gürsoy, İsa Küçük, Münir Akça ve nicelerinin çok değerli hatıralarına saygıyla.

Ve bir not ;

60 sezon boyunca 177 farklı oyunla perdesini hep açık tutan OBBKT sahnesinden geçen o oyunlardan bazıları :

Hülleci, Buzlar Çözülmeden, İsyancılar Keşanlı Ali Destanı, Şerefiye, Utanç Dünyası, Nalınlar, Fadik Kız, Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı, Eskici Dükkanı, 403.Kilometre, 16 Mart 1920, Gömü, Rumuz Goncagül, Besleme, Sacide, Müfettiş, Fehim Paşa Konağı, Düğün Ya Da Davul, Evcilik Oyunu, Bozuk Düzen, Sarı Naciye, Adem›in Kaburga Kemiği, Dans Eden Çocuk, Ana Hanım Kız Hanım, Çıkmaz Sokak, Resimli Osmanlı Tarihi, Bir Şehnaz Oyun, Aşkımızın Gemisi Fındık Kabuğu, Pepi Uzun Çorap, Zilli Zarife, Eşeğin Gölgesi, Çil Horoz, Bir Adam Yaratmak, Ocak, Ayyar Hamza, Misafir, Düğün Evi Oyun Evi, Eski Fotoğraflar, Çocuğum, Kuzguncuklu Fazilet,Kesitler, Oyunun Oyunu, Hisse -i Şayia, Sersem Kıcanın Kurnaz Karısı , Kaç Baba Kaç, Çizmeli Kedi, Kamyon, Gulyabani, Kamyon, Rapunzel, Radyo -yu Hümayun, Bahar Noktası, Sınır, Bu Kimin Hayatı, Deniz Yıldızı, Sıfır Telaş....

60 sezon boyunca Ordu Büyükşehir Belediye Karadeniz Tiyatrosu'nda görev yapan Genel Sanat Yönetmenleri :

Ergun Köknar, Uğur Gürsoy, Mahmut Çol, Aydın Üstüntaş, Süleyman Atabeyoğlu, Coşkun Çetinalp, Ali Kemal Tandoğan, Erhan Özçelik, Ufuk Ersoy, Aylin Gürsoy, A.Emrah Özdilek.

Kaynakça

(1) Üstüntaş G. : "Sahnede Yaşadım" Kotyora Yay.,2021

(2,3)Ordu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü internet sayfası

60.Yıl / Tanıtım Kitapçığı, 2024

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA, "100 YILLIK AYNA" TİYATRO ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ AÇIKLANDI



İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın (İBBŞT) 11-14 Şubat tarihleri arasında düzenlediği "100 Yıllık Ayna" Tiyatro Çalıştayı; Türkiye'nin pek çok ilinden tiyatro sanatçılarının katıldığı toplantıların son gününde sonuç bildirgesinin açıklanmasıyla sona erdi. -

Toplantıya İBB Kültür Daire Başkanı Tolga Volkan Aslan, Şehir Tiyatroları Müdürü Oytun Askeroğlu, Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Ayşegül İşsever, Genel Sanat Yönetmeni Yardımcıları Emrah Özertem, Tankut Yıldız, Özgür Dereli'nin yanı sıra Türkiye'nin her tarafından ve birçok alandan sanatçı, bağımsız tiyatro çalışanı, akademisyen, eleştirmen, yapımcı, sendika temsilcileri, ödenekli-özel kurum ve kuruluşların yöneticileri katıldılar.

İBB Şehir Tiyatroları, Tiyatro Çalıştayında tiyatromuzun bütün paydaşlarını bir araya getirerek, tiyatromuz adına önemli bir katkı sundu.

Toplantıda söz alan Genel Sanat Yönetmeni Ayşegül İşsever:

"Bildiğiniz gibi Cumhuriyetimizin 100. Yılına ithafen hayata geçirmeyi planladığımız projelerimizden bir tanesi de "100 Yıllık Ayna" adlı Tiyatro Çalıştayımızdı. Bir diğer projemiz geçtiğimiz Eylül ayında Şehir Tiyatroları'nın bütün emektarlarının katkılarıyla "Bu Memleket Bizim" oyunumuzdu. "100 Yıllık Ayna" Çalıştayımızda bizler tiyatro sanatına emek veren tüm paydaşlarımızla son yüzyılın bir muhasebesini yapmak istedik. Sorunlarımızı, önerilerimizi ayrıntılı bir biçimde irdeleyip birlikte konuşmak ama en önemlisi birbirimizi duyup, yan yana gelip, birbirimizin sorunlarının farkına varıp bilgi sahibi olarak, birbirimizi anlayarak bir ayna tutmaktı. Bizler bu nedenle, bu Çalıştayda paylaşılan fikirler ve buradan çıkacak sonuçlarla ileriye dair daha somut adımlar atabiliriz diye düşünüyorum. Açıkçası bizler çok kalabalık değiliz. Bir avuç insanız. Aslında sorunlarımız çok büyük değil. Ben çeşitli oturumlara katıldım. Bunların hepsi çözümlenebilir. Ama şu an

ki İstanbul Belediyesi'ni bu işte tenzih ediyorum, özellikle Volkan Bey'i tenzih ediyorum. Siyasi iradenin gündelik politikalarla çözüme ulaşması çok zor. Bu durumda hepimiz hemfikiriz.

Şehir Tiyatroları olarak 31 başlıkta topladığımız geniş katılımla gerçekleşen bu Çalıştaydan çıkan sonuçların bir kitap haline getirilerek takibinin yapılmasını ve bu sonuçların tüm paydaşlarımızla paylaşılmasını hedefliyoruz. Bu çıkan sonuçların takibini sağlamada ısrarlı olacağımızı bilmenizi isterim. Huzurunuzda bu konuda emeği geçenlere teşekkür etmeyi borç bilirim." dedi.



Çalıştayın Genel Koordinatörü Emre Koyuncuoğlu da kürsüde sonuç bildirgesini okudu.

İBB Kültür Daire Başkanı Tolga Volkan Aslan ise yaptığı konuşmada:

"Bugünün Türkiye'sinde bir sürü yapısal sorundan tabii ki bahsediyoruz. Çalıştayda bunların sonuçları çıkıyor. Ayşegül Hanım'ın konuşmasında bahsettiği siyasi irade, bürokrasi benim temsil ettiğim yeri tanımlıyor. Bu döngü içerisinde, hepimiz sanat dünyası içinde çeşitli kavramları ve tartışmaları kenarından dolaşarak yapmaya çalışıyoruz. Toplamda temelde neyi hedeflediğimizi ve tam olarak neyin çözülmesi gerektiğini her birimiz biliyoruz. Ama çözümsüzlükler içinde hiçbir zaman boğulmuyoruz. Ben on yıldan fazladır tiyatro camiasının içinde olan, kültür sanat emekçileriyle yıllardır her platformun içerisinde yer almaya çalışan bir arkadaşınızım. Bu konuyla ilgili görev edindiğimiz şey, tüm çalıştaylarda ve sorumluluk aldığımız alanlarda bugünün koşulları üzerinden kendimizi daha iyi bir şekilde var edebilme, bundan sonrası için daha iyi çözümler üretebilme çabasıydı.

Bugün tiyatro adına söylenen her şeyde örgütlülük meselesini hiçbir zaman es geçmemek lazım. Tiyatronun her zaman toplumsal açıdan temsil ettiği bir kimlik var. Ve bu kimliğin kendisini siz muhalif olarak, başkaları da farklı şekilde tanımlayabilir. Muhalif kimliğin altında entelektüel bir kaynak, bugüne kadar getirilmiş bir birikim var. Bu, basında tiyatro hareketi her zaman aydın hareketi olarak devamını getirmiştir. Doğal olarak tiyatronun açtığı her kilit diğer sanat disiplinleri için bir öncü, başat aktör kimliği taşıyor. O yüzden tiyatronun adımları önemli. O yüzden tiyatro korkulacak bir şey zaman zaman. Tiyatro ayna aslında bir tarafıyla.

Bugüne kadar tiyatro üzerine yapılmış çalıştaylar içinde, gerçekten ben buradaki tüm arkadaşlarımızın çok güzel bir şekilde örgütlülüğü sağladığını söylemek istiyorum. Emeği geçen tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bu sonuçların tiyatroya, tiyatronun dışında tüm sanat disiplinlerine iyi bir öncülük yapacağını düşünüyorum. Çünkü başta söylediğim gibi tiyatro kooperatifi, tiyatro insiyatifi, Şehir Tiyatroları, Devlet Tiyatroları, tiyatro vakfı, oyuncular sendikası tamamı kendi iç örgütlülüğüyle benim tanık olduğum süre içerisinde müzisyenlere, çağdaş sanatçılara, sanatın farklı alanlarına öncülük etti. Bu öncülüğün devamını diliyorum. Bu öncülük için ustalarımıza, akademisyenlerimize, emek veren tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum." dedi.

Sonuç Bildirisi Hazırlandı

Çalıştay kapsamında ödenekli tiyatrolar, özel tiyatrolar, bağımsız tiyatrolar, uluslararası alanda ortak prodüksiyonlar, oyun yazarlığı, tiyatro tarihi yazımı, mesleki eğitim, sahnede temsiliyet hakkı, ana başlıkları altında 31 alt başlıktan oluşan oturumlar yapıldı.

Çalıştay sunumları ve oturumlarda gelişen öneriler, Çalıştay editörleri tarafından özetlenerek, Çalıştay sonrası bir sonuç bildirgesi hazırlandı. Aynı zamanda sunulan bildiriler ve konuşmaları içeren bir Çalıştay kitabı da hazırlanarak paylaşılacak.

AİLE YALANLARI (2024):
"MUTLU AİLE OLMANIN SIRRI, GİZLİCE MUTSUZ OLMAK!"



Yaşam Kaya



Nermin Yıldırım'ın insanı kendisine aşık eden muhteşem dili ve derin analizleriyle yazdığı Bavula Sığmayan adlı öykü kitabından uyarlanan Aile Yalanları, Hakan Emre Ünal'ın yönetmenliği; Melisa Sözen, Ülkü Duru ve Müfit Kayacan'ın sahne performanslarıyla Zorlu PSM TurkcellPlatinum Sahnesi'nde seyircisi karşısına çıkmaya devam ediyor. Oyunun rejisini edebiyat uyarlamaları konusunda deneyimli bir isim olan Hakan Emre Ünal yapmış. Oyuncu kadrosu ise karakter canlandırmadaki ustalıklarıyla bilinen isimlerden oluşmuş. Sezonun etkili oyununa gelin birlikte bakalım.

Konu gece yarısı çalan bir telefonla başlıyor. Kötü bir olayla karşılaşacağını düşünen Belgin'in tavrıyla karşılaşıyoruz. Oyun tam burada dram ve acı ile karışık aile hesaplaşması hissiyatı oluştururken, Belgin, babasının annesini aldattığı öğreniyor, ama esprili bir dille komediye dönüşen algı çıkıyor karşımıza. Acıyı tarif etme biçiminin esprili bir havaya bürünmesi sorunların olmayacağı anlamı taşımıyor. Gülerken bakıyor, bakarken anlıyor ve anlarken derin derin düşünüyorsunuz…

Aile Yalanları, bir ailenin hayatındaki küçük bir bölümün içten ve doğal bir anlatımı olan bir oyun. Belgin (Melisa Sözen) ailesinden uzakta yaşayan, evlenmemiş, kendi içinde ailesi ile olan sorunlarını tam anlamıyla bitirememiş fakat yaşamın şartlarını kabullenerek tamamlamış bir karakter. Müzeyyen (Ülkü Duru) ailesindeki herkesin iyiliğini düşünen, onlanları içinde tutmaya çalışan, kendi kafasında ailesi için planlar yapan, yaşamını ailesinin

önüne koymuş bir kişi. Kamuran (Müfit Kayacan) ise yaşamındaki tek anlamının erkek olmak olduğunu düşünen yapıya sahip. 74 yaşında aldatan bir baba, Kamuran; 68 yaşında aile aşığı bir anne, Müzeyyen; farklı şehirde yaşayan kendi dünyasında bir kız,Belgin ve sahnede görmediğimiz bahsi geçen evli çocuk Hakan…

Oyunun yönetmeni Hakan Emre Ünal'ı N'Olcak Bu Yusuf Umut'un Hali'ndeki tek kişilik performansıyla ve Sevgili Arsız Ölüm – Dirmit'i yönetimindeki başarısıyla hatırlıyoruz. Oyunun girişindeki telefonun seyirci tarafından algılanan tarafsız yapısı zekice düşünülmüş bir iş. Dinamik biçimde işlenen bir buçuk saatlik komedide baba figürü üzerinden komedi olgusunun şekillenmesi dramın önüne geçtiği gibi, komedinin bilindik algısını yerle yeksan etmiş. Baba-kız arasındaki duygusal ilişkinin eksik kaldığı oyunun en can alıcı noktası baba rolünde oynayan Müfit Kayacan' ın merkezinde gelişen günümüz aldatma hikayelerinin ironisi. Burada anne ile kız arasında müthiş bir hesaplaşma var aslında. Konunun psikolojik boyutunu irdeledikçe, dağılmak üzere olan mutluluk çemberi içinden rahatlatıcı komik dram selamlamış bizleri. Ve yönetmen bunu çok güzel biçimde konunun içine aktarmış.



Daha önce Kanlı Nigar'da izlediğim Müfit Kayacan' ın karakter canlandırmadaki ustalığı kusursuz. Onun çevresinde gelişen olay zinciri içinde sakinliğin ve şaşkınlığın arasında kalan duyguyla izledik Kamuran' ı. Belgin'de Melisa Sözen'i harikulade bulduğumu belirtmeliyim. İlk sahneden son sahneye kadar oyunun psikolojik algısına dair en güzel görüntüyü Belgin karakterinin duruşunda gördük. Ülkü Duru, Müzeyyen' in gelgitlerini öylesine vurucu sergiliyor ki; siz Kamuran' ın yaptığı şeyin çelişkilerini yaşarken bir yandan gülüyor bir yandan üzülüyorsunuz. Aslında yönetmen oyun içinde şunu gösteriyor bizlere; hayal ile gerçek arasında herkes kendisine göre haklı. Aile içinde insanların çaresizliği hem haklılık olarak hem de çatışmalı komediyle suratımıza tokat gibi iniyor. Toplumsal gerçeklilik üzerine kurgulanan yapı var sahnede. Herkes kendisi gibi olup, bu doğallık içinde birbirlerini sevmeye çalışan insanların görüntüsü kusursuz gösteriliyor. Yönetmen bir buçuk saat içinde metnin anlatmak istediğini eksiksiz bizlere aktarmış.

Sahnedeki ışık tasarımı, konudaki psikolojik geçişlere göre oluşturulduğu için karakterlerin duygusal yapısını, düşüncelerini, hayallerini bizlere net olarak fark ettiriyor. Kostüm ve dekor tasarımı sade tutularak akışta karakterlerin üzerine yönelmemize olanak tanınmış, sahnedeki ailenin karışık duygu durumuna uygun olarak hazırlanmış. Oyuncu performansı ve yönetim estetiği ışık/sahne/dekor üçlemesiyle birebir uyumlu.

Oyundaki replikler insanı derinden etkiliyor; "mutlu bir aile olmanın sırrı budur; sık görüşmemek" ve "bizim ailenin en büyük sıkıntısı başımıza korkunç şeyler gelmesi değil, o korkunç şeyleri başkaları tarafından duyulması."… Oyuncular bu söylemleri öylesine vurucu anlatıyor ki, size kalan koltuğunuza oturup, sezonun çarpıcı çalışmasını tek solukta izlemek.

DOGVILLE'İN SONU



Mahmut Topçu

Ankara Devlet Tiyatrosu'nun oyunu. Somut olarak Dogville, Amerika'nın bir ilçesi. Temsil ettiği yer olarak ise, Amerika, Türkiye, tüm ülkeler, Dünya, genel olarak da vahşi kapitalizm.

Metni, Lars Van Trier, yazmış. Trier, Danimarkalı senaryo yazarı ve film yönetmeni. Eserlerinde türe ve teknik yenilikçiliğe; varoluşsal, sosyal ve siyasi konuların çatışmacı incelemesine ver verir. *İtiraf, Melankoli, Karanlıkta Dans, Dalgaları Aşmak,* kimi filmleridir. Altın palmiye, Bodil En İyi Danimarka Film Ödülü, Cannes Film Festivali Büyük Ödülü, En İyi Yönetmen Dalında Avrupa Film Ödülü, olmak üzere 24 ödül kazanmıştır. İyi bir senarist ve film yönetmeniyle karşı karşıya olduğumuz kesindir.



Dogville metni, sıradan bir metin değil. Çok çarpıcı bir teması var. Doğru olarak az işlenen, düzen x ana-baba x evlat x toplum çatışmasını çok ilginç, düzensel, felsefi, etik bir derinlikte işleniyor. İnsan, ana-baba olmadan evlat nedir, anlayamıyor. Belki de evlat ana-babanın yaşamdaki en zor ve büyük sınavı. Metinde, iyilik x kötülük olguları da ana temayı oluşturuyor. Daha çok da düzenin topluma yaptığı kötülük, ana babanın evladına yaptığı kötülük işleniyor. Metinde anlatıcı konuşmaları fazla uzun. Sinemada uzun anlatımlar pek yeğlenmez. Wudy Allen sinemasında da da çok uzun konuşmalar vardır, onu andırıyor. Absürd özellikler yoğun. Varoluşçu metinler absürd akımının hazırlayıcısıdır. Anlatıcının anlattıkları, genellikle ironik, anlattıklarının tam tersi yaşanıyor, Dogville iyidir deniyor ama tam tersi kokuşmuştur. Diyaloglarda da tersinleme egemen. Karakterlerin davranışların da da… Metni, Nazlı Gözde Yolcu Türkçeye çevirmiş. İyi bir çeviri.

Dogville oyununu, Emre Basalak yönetiyor. Emre, H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarı mezunu. İstanbul Devlet Konservatuarı'nda çalışmıştır. *Deniz Yıldızı, Kurtuluş Osman,* dizilerinde oynamıştır.

Ankara Devlet Tiyatroları'nda 12 OFKELİ oyunu, bir filmden uyarlanmıştı. Dogville de bir film uyarlaması. Rejiler filmlerinkine çok benziyor. Evet bunlar çok iyi filmler, ama filmden alınan reji, yönetmenin özgünlüğünü, yaratıcılığını geliştirebilir mi? Oyuncuların, özgün yorumlarını, yaratıcılığını, yönetmenle oyuncu etkileşimini, kan dolaşımını sağlayabilir mi? Oyuncular arasındaki etkileşimi sağlayabilir mi? Dekor, giysi tasarımı yapanların yaratıcılığını geliştirebilir mi? Bu uygulamayla, iyi oyuncu, iyi yönetmenlerimiz yetişebilecek mi? Filmde, kimi sahneleri vurgulamak için yakın çekim, kullanılıyor. Oyunda bu olanaksız olduğu için sinevizyon kullanılıyor ama sanırım teknik aksaklıklardan sinevizyon pek seçilmiyor.

Karakterler, rol yorumları ve oyuncular, Anlatıcı: Başak Vural Tanrıseven. Grace, metindeki karakter olarak bence daha genç olmalı 18 yaş civarı, çünkü babasıyla ilişkilerinde bu kadar yanlış yapan sonra toplumda kendini koruyamayan, hastalık derecesinde saf bir karakter, 40'lı yaşlarda olamaz. Filmde Nikol Kidman da bence yaşlı. Saflık ve güzellik olarak çok iyi bir seçim.Bu nedenle, oyunda, genç ve çok güzel bir oyuncu seçilebilirdi. Olanaklar nedir bilemiyorum ama Başak, Grace rolüne daha uygun olurdu. Anlatıcı sanırım, konuşması çok uzun olduğundan yorulmaması için mikrofonla konuşuyor. Vurgulama adına da olabilir. Ses biraz daha yüksek olabilir. Güzel oynuyor. Grace: Senem Topkaya: Grace, nin babası mafya, güçlü, varlıklı. Baskıcı, dediğim dedik bir baba. Bu nedenle, Grace, özgür yaşamak için topluma kaçıyor ama toplum, babasından çok daha kötü. Grace olumsuz karakter. Başta Sevgilisi Tom olmak üzere herkes onu kullanıyor. Hastalıklı, kendini koruyamıyor, polyannacılık oynuyor ve her şeyi içine atıp biriktiriyor. Bunun sonu ya

akıl hastalığı ya da bu biriken dinamitlerin toplu patlaması. Senem deneyimli oyunculuğuyla karakter değişimlerini güzel oynuyor.

Tom rolünü, Ali Karaca oynuyor. Tom metindeki karakter olarak, önce Grace'yi kurtarmaya çalışan, Dogville'yi yönlendirebilen bir yazar ama beceriksiz, en büyük zararı Grace'e O veriyor. Bedelini de ödüyor. Ali, deneyimi ilerledikçe iyi olma yolunda. Chuck'ı, Bülent Çiftçi oynuyor. Chuck baştan beri Grace'e ters davranan sert bir karakter, sonra da tehditle, zorla Grace'e tecavüz ediyor. Bülent, karakterin sertlik tonunu ölçülü oynuyor. Jack Mckay karakterini, Kadri Özcan canlandırıyor. Jack, görme engelli bir karakter, Grace'in, en çok yardıma gereksinimi olan Jack'a tüm merhametine karşın, elini, bacağında tutuyor. Sonra O da tecavüz ediyor. Kadri bu karakteri güzel canlandırıyor. Patron karakterini, Tuncer Yığcı canlandırıyor. Patron, İsa'yı temsil ediyor. Güçlü, mafya. Mafya günümüzün gücü. Tuncer Yığcı, deneyimli, usta bir oyuncu, Fiziksel olarak rolüne yakışıyor ve role ustaca hakkını veriyor. Liz karakterinde, Nilsu Akman, bedensel ve yaş olarak Filmdeki oyuncuya çok benzerliğiyle ilgi çekiyor. Liz, Grace'in Dogvildeki cinsellik yükünü Liz'den almasına önce memnun kalmasına karşın Liz de Grace'e yapacağını yapıyor. Grace'e, Dogville'de, tek kötülük yapmayan Musa: köpek. Kasabada tek sağ kalan ve güçlenen, canlanan, Grace'nin gözünde tek masum kalan da Musa.

Dogville'de, çürümüşlük yaşanıyor. Bu nasıl düzelir. Tabii Devrimle. Ama devrim için bilinçli halk, lider gerekir. Buna iktidar izin vermez. Doğru yol yargıyla olur ama yargı var mı? Yargı hangi sınıfın yargısı? Yargı ne kadar sürüyor. Bu durumda da güçlü kendi yargısını ve infazını gerçekleştiriyor, yanlış ama başka çözüm yoksa, işkence sürüyorsa tek çare olarak infaz kalıyor. İşte Dogville'nin sonu…

Oyuncular: Ginger: Buse Çağla çelik, Vera: Duygu Biçer, Olivia: Emine Tekin Ünal, June: İpek Özdinç, Bill: Tuğberk Aksu, Bayan Henson: Ceren Saraçoğlu, Martha: Dilek Ersoy, Ben: Volkan Özman, Jason: Selen Bayındır, Oyunda, 1 Saat 39 dakika boyunca, tek perde oldukça zor bir oyunculuk performansı gösteriyorlar, takdire şayan.

Oyun, metin ve yapı olarak tiyatroya daha uygun ama Trier sinemayı yeğlemiş. Dogville'de (Dünyada) sınırlar, evler, tebeşirle çizilmiş yani egemen güçler tarafından yapay olarak belirlenmiş. Tiyatroda bu yapı açık biçim özellikleri taşıyor. Anlatıcı'nın uzun konuşma ve yorumları da açık biçim. Göstermeci, epik tiyatro bileşenleri olarak, mizah, dans, şarkı yok. Bu da oyunun modern tragedya olmasından kaynaklanıyor. Dekor ve el eşyalarının çok az kullanılması, ortaoyunu özellikleri taşıyor.

Brecht de ortaoyunundan esinlenmiştir.

Yönetmen Yardımcısı: Duygu Biçer, bu görevin yanı sıra Vera karakterini de canlandırıyor. Dekor Tasarımı: Bekir Beğen, kostüm tasarımı: Tülay Kale, Film den alınmasına karşın, güzel. Tabii bu kadar iyi bir filme farklı dekor yapmak çok çok zor ve filmdeki dekor aranır. Kalabalık kadro nedeniyle adını anamadığımız diğer görevliler de bütünü güzel tamamlıyorlar.

Genel Sanat Yönetmenliği bakımından, şöyle bir sorunla karşılaşıyoruz. Genç oyunculara daha çok rol veriliyor. Bu şu açıdan tabii ki daha güzel; gençler ön planda olsunlar, gelişsinler ama askerlikte bir günlük fazla kıdemli bile ön plandadır, komuta gücüne sahiptir. Bu değerli bir hiyerarşidir. Sanatta, bilimde kimse olmuş, tamamlanmış değildir, öğrencilik bitmez, bu bakımdan, yaşlı, kıdemli, usta, öğretmen oyuncularla, genç, öğrenci oyuncuların birbirinden ögreneceği çok şey vardır bu nedenle yaşlı-genç oyuncu kastının çok dengeli değerlendirilmesi oldukça önemlidir.

Broşür sorunu: Devlet Tiyatrolarında, yeni oyunlarda, broşür basılmıyor. Yazılı basın kalıcılıkta çok önemlidir. Eleştiri yazıları kalıcılıkta çok önemlidir. Hem seyirci hem de tiyatrocuların oyun hakkında daha iyi eğitilmeleri, yazı yazabilmeleri açısından broşür zorunludur. Kalabalık kastlı oyunlarda fotoğraflara rol ve oyuncu adı yazılmalı. Evet maliyet, bütçe sorunu olabilir ama lüks broşürler yapmak zorunda değiliz. Saman kağıdına az sayfalı broşür yapılmalıdır. Hatta DT'nın, internet sayfasına dijital olarak da konmalıdır.

Ankara DT'nda, Seyirci durumu.: Ankara'da, 16 sahne seyirciye açıktır, buna karşın güzel oyunlara bilet bulmak çok zor, diğer oyunlara bilet bulmak zor. Yani, dolu salonlara oynanıyor. Ankara seyircisi, öğrencisiyle, memuruyla, halkıyla tiyatroyu çok seviyor. Çoğu oyun 3 te bir ayakta alkışlanıyor. Dogville de, 3/1 ayakta alkışlandı.

Dogville oyunu farklı teması, projesi bakımından mutlaka izlenmeli. Filmi de izlenmeli.

BURSA'DA ÇOCUK TİYATROSU - 2



Uğur Ozan Özen



1960'lı yıllarda Devlet Tiyatrosu'nun dışında çocuk tiyatrosu çalışmaları yapılmıştır. Bursa Halk Eğitim Merkezi'ne bağlı olarak kurulan Bursa Halk Eğitim Çocuk Tiyatrosu Kolu ile Bursa Çocuk Dostları Derneği birlikte ilk oyun olarak üç perdelik *Tom Sawyer* 19 Mayıs 1964 tarihinde saat 15.00'te Çelebi Mehmet Ortaokulu Salonu'nda sahnelenir.[1]

Oyunun broşüründe yer alan oyuncu kadrosu: (Tom Sawyer) Ömer Zafer Göktürk, (Polly Teyze) Nural Makineci, (Sid Sawyer) Zekâi Özger, (Şişko) Nejat Vardar, (Fıstık) Ümit Konu, (Hock Fina) Kerim Koyuncu, (Becky Theatcher) Muzaffer Işıker, (Babalık) Halil Ergün, (Doktor Fıllıans) İsmail Düvenci, (Melez) Nevzat Şenol, (Dilsiz) Feridun Orhunbilge, (Mrs. Thacther) Feriha Haksayar, (Mrs. Douglas) Işıl Süker, (Mrs. Conrad) Gülten Taner, (Mrs. Harper) Nuray Bilmiş, (Hakim) Süleyman Vardar, (Rahip) İsmail Düvenci, (Şerif) Mesut Cemil Güç. Fotoğraftaki oyuncular Feridun Orhunbilge (dilsiz), Nevzat Şenol (melez), Halil Ergün (babalık), Nejat Vardar (şişko), Zekâi Özger (Sid Sawyer), Nural Makinacı (Polly Teyze), Ömer Zafer Göktürk (TomSawyer), Müzeyyen Yeşilyurt (Becky), Kerim Koyuncu (Huck). Ali Poyrazoğlu oyunlaştırır, Alpay İzer yönetir, Gökhan Mete reji asistanıdır. Ömer Tuncer ise efekt ve ışıkları yapar.

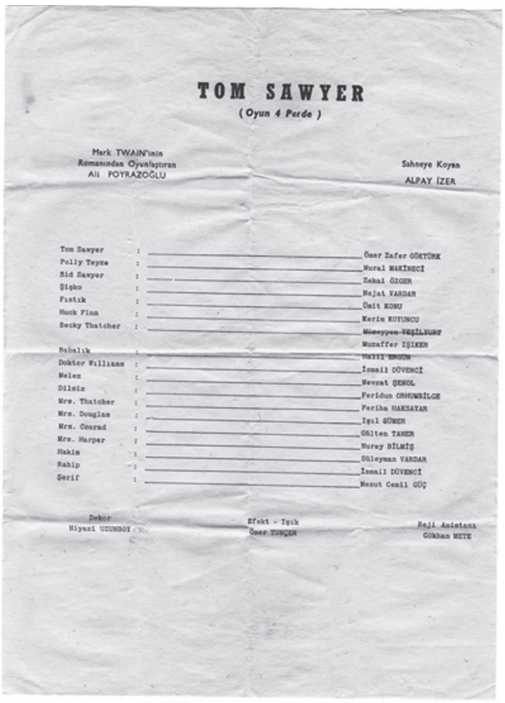
Adnan Nejat Vardar ile ağabeyi Süleyman Vardar'ın annesi Hatice Şermin Vardar, Bursa Çocuk Dostları Derneği üyesidir. İkisinin oyunda rol alması da anneleri vasıtasıyla olur. Nejat Bey, oyunun Çocuk Dostları Derneği'nin sahnelediğini söyledi, ancak Bursa Halk Eğitim Çocuk Tiyatrosu Kolunu hatırlayamadı. Oda Tiyatrosu'ndan bir ekip (ağabeyler), onlarca kişinin katıldığı seçme yapar. Zekâi Özger de seçmeye katılır. Ağabeyler, *Tom Sawyer* rolü için küçük çocuk tipinde birini arar. Bulamayınca mecburen yaşı büyük olan Ömer Zafer Göktürk seçilir. Nejat Vardar o yıllarda, 12-13 yaşlarında, Çelebi Mehmet Ortaokulunda birinci veya ikinci sınıf öğrencisidir. *Tom Sawyer* Halil

1 *Yeni Ant,* 18 ve 19 Mayıs 1964.

Ergün ve Nevzat Şenol'un rol aldığı ilk oyundur. Daha sonra Oda Tiyatrosu'nda geçerler. Halil Ergün, Nevzat Şenol ve bir kişi sahne icabı sandala biner. Sallanarak dalga varmış gibi mizansen yapılır. Biri düşünce diğer oyuncular denize düştün diye dalga geçer.

Üç yıl sonra...

Günümüzde Dede Efendi Salonu olan yer 1950'li yılların ilk yarısında Tan Sineması'ydı. Bu sinema 1955 yılında Hayri Küçük Tiyatrosu, 1956 yılında Tan Tiyatrosu ve 1957 yılından sonraysa Yeni Marmara Sineması olarak kullanılır. Maarif Müdürü (İl Milli Eğitim Müdürü) Ertuğrul Seyhan (1966-1972) tarafından Milli Eğitim bünyesine alarak, 153.368 liraya yeniden düzenler. Tiyatro, sinema ve konferans salonu olarak kullanılmak amacıyla Eğitim Araçları Merkezi Gösteri Salonu adıyla 30 Ekim 1967'de açılır. Bu salonda özellikle çocuk oyunları sahneleneceği açıklanır.[2]



TOM SAWYER

(Oyun 4 Perde)

Mark TWAIN'nin Romanından Oyunlaştıran Ali POYRAZOĞLU

Sahneye Koyan ALPAY İZER

Tom Sawyer	Öner Zafer GÖKTÜRK
Polly Teyze	Nural MAKİNECİ
Sid Sawyer	Zekai ÖZGER
Şişko	Nejat YARDAR
Fıstık	Ümit KONU
Huck Finn	Kerim KOYUNCU
Becky Thatcher	Nüveyyen BEŞİLYURT
	Muzaffer İŞİKER
Bahalık	Halil ERGÜN
Doktor Williams	İsmail DÜVENCİ
Melez	Nevzat ŞENOL
Dilsiz	Feridun ONSUNBİLGE
Mrs. Thatcher	Feriha HAKSAYAR
Mrs. Douglas	Işıl GÜMER
Mrs. Conrad	Gülten TANER
Mrs. Harper	Nuray BİLMİŞ
Hakim	Süleyman YARDAR
Kahin	İsmail DÜVENCİ
Şerif	Nesut Cemil GÜÇ

Dekor Hiyazi UZUNDOY

Efekt - Işık Öner TUNÇER

Reji Asistanı Gökhan METE

Adı, İlk Çocuk Tiyatrosu'dur. Seçilen oyun *Leylek Sultan*'dır. Ertuğrul Seyhan'ın kızı Aytül Seyhan Dursunoğlu'nun (d. 1959) dediğine göre, yönetmen, öğretmen Ayhan Bilgin'dir. Çocuklar dönemin ilkokul öğrencileri arasından seçilir. Oyuncuların çocuk olmasının yanı sıra, rejisör ve görevliler de öğretmenlerden oluşmuştur. Eğitim Araçları Merkezi Gösteri Salonunun yetkilisi İsmail İrfan'dır. Oyunda Setbaşı İlkokulu'nda 3. Sınıf öğrencisi olan Elif adında arkadaşıyla Kraliçe ve Baykuş rollerini dönüşümlü olarak oynar. Baykuş, ezberi uzun, kostümlü bir roldür. Gala gecesi, Aytül Seyhan baykuş rolünde, Tayfun İrfan kral rolündedir. Eğitim Araçları Gösteri Merkezi Salonunun yetkilisi Tayfun İrfan'ın babası İsmail İrfan'dır.

25 Aralık 1967'de provasına başlanan, 23 Nisan 1968'de Eğitim Araçları Merkezi Gösteri Salonunda prömiyeri yapılan *Leylek Sultan* ile ilgili gazetelerde birçok haber çıkmıştır.[3]

Bursa Devlet Tiyatrosu'nun çocuk oyunları başlamadan önce yukarıdaki yazdıklarımın dışında faaliyet yoktur. İlk oyun, *Define Adası*'dır. Prömiyer tarihi, 17 Mart 1974 Pazar günü. Bütün oyunların isimlerine ve künyelerine 2018 yılındaki yazımdan ve Bursa Devlet Tiyatrosu'nun *50 Altın Yıl* kitabından ulaşabilirsiniz. Bir gün Devlet Tiyatrosu üzerine müstakil bir kitap yazdığım zaman bu konuyu ayrıntılı olarak anlatacağım. Elimde çok fazla bilgi mevcut. Benim anlatmak istediğim başka.

1974 yılında Halk Eğitim Tiyatrosu Çocuk Tiyatrosu kurulur. Burada Süleyman Vurgun'un yazıp yönettiği *Yarışma* oyunu sahnelenir.[4] Beş yıl sonra, 1979'da, Bursa Eğitim Araçları Merkezi Başkanlığı Tiyatrosu adıyla yeniden yapılanmaya gidilir. 1960 yılında Bursa Devlet Tiyatrosu'ndaki çocuk oyunlarıyla tiyatroya ilk adımını atan Selâmi Üney, "Bursa Eğitim Araçları Merkezi Başkanlığı Çocuk Tiyatrosu Yönetmeni" ünvanını kullanmaya başlar. Burada kendi yazıp yönettiği Şakacı Palyaçolar sahnelenir. Tiyatronun ömrü sadece bir oyun olur.

1980'li yıllardan sonra kurulan birçok amatör ve özel tiyatro, hem kendi seyircisini yetiştirmek hem de gelir elde etmek amacıyla yetişkin oyunlarından daha fazla çocuk oyunu sahnelemiştir. Bursa Yeni Tiyatro, Bursa Meydan Tiyatrosu, Adem Badem Çocuk Tiyatrosu, Bakış Gösteri Sanat Tiyatrosu, Mavi Balon Gösteri Hizmetleri (Mavi Balon Tiyatro), Bursa Sanat Tiyatrosu, Uludağ Kültür Merkezi, Myart Tiyatro, Kafa Sahne, Bursa Ekim Tiyatrosu, Bursa

2 *Haber,* 31 Ekim 1967. Bursa Maarif Müdürü (Bursa İl Milli Eğitim Müdürü) olan Ertuğrul Seyhan (1966-1972), eski Halkevi binasının arka tarafındaki Yeni Marmara Sineması'nın dönüştürülme sürecini, Çocuk Sineması'nı ve tiyatronun kurulmasını anlatmıştır. "Hayatım" başlığı altında yazdığı (toplam metin 7-8 sayfa) konuyla ilgili bölümü kızı Aytül Seyhan Dursunoğlu, 18 Aralık 2022'de göndermiş, çocuk tiyatrosu ile ilgili 7 Ocak 2023'de bilgiler vermiştir. Konuyla ilgili olarak *Prusa Şehnrengiz* dergisinde "Bir Zamanların Kültür Merkezi: Eğitim Araçları", *Prusa Şehrengiz,* Mart-Nisan 2023, Sayı: 140'a bakabilirsiniz.

3 *Hakimiyet,* 9, 14, 24 Nisan 1968. *Haber,* 23 ve 24 Nisan, 30 Mayıs 1968.

4 Şahin Engin, "Bursa Çocuk Tiyatrosu", *Bursa'nın Sesi*, 24 Ocak 1974.

Turizm ve Folklor Derneği, Bursa Sanat Evi, İnegöl Sanat Derneği Ekin Tiyatrosu, TÖMER Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu Kulübü, Pınar Süt Tiyatro Grubu, As Kültür Merkez...[5]

Ankara'da genel müdürlüğe bağlı olarak 1980'li yıllarda kurulan, birkaç yıl sonra dağıtılan Çocuk ve Gençlik Tiyatroları'nın dışında çocuk tiyatrosu alanında ayrı bir yapılanma olmamıştır, Devlet Tiyatrolarında. Çocuk oyunları, gençlerin veya konservatuvar veya güzel sanatlar fakültesinden yeni mezun olmuş, Bursa özelinde tiyatro kursunda eğitim almış gençlerin rol aldığı bir yapılanma olmuştur. Bursa'da Özer Tunca'nın dışında çocuk tiyatrosu alanında uzmanlaşmış kimse olmamıştır.



Oyun seçimleri nasıl yapılıyordu, sorusuna cevap vermek zor. Tiyatro yönetimleri çocuk oyunlarını geleceğin seyircisini yetiştirmek için araç olarak görmüştür. Daha önce bahsettiğim gibi şehirde çocuk tiyatrosu kültürü oluşmamıştır. Ne yapılacak, nasıl yapılacak pek bilen yoktur. Okullar için salı veya çarşamba günleri, halk için pazar günleri çocuk oyunları sahnelenmiş. İmkân olduğunda, daha doğrusu uygun salon bulunduğunda ilçelerde çocuk oyunu sahnelenmiştir.

Yerleşik kadronun kurucu müdürü Âli Cengiz Çelenk, şu açıklamayı yapmıştır:

"Ahmet Vefik Paşa Devlet Tiyatrosu'nda ilk defa mahalli imkânlarla bir çocuk oyunu olan Define Adası'nı sahneye koyacağız."[6] "Mahalli imkânlar" sözü önemlidir. Bu söz yerleşik ve bölge tiyatrosu olmanın gereğidir.

1960 ve 70'li yıllarda çocuk oyunlarıyla ilgili birçok yazı gazetelerde yayımlanmasına rağmen gazete yazarlarının ilgisi aynı şekilde devam etmemiş, 1980'li yıllardan sonra birkaç yazının dışında tamamı yetişkin oyunlarıyla ilgilidir. Uludağ Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümünde, Tülay Yıldız Akgül tarafından Çocuk Tiyatrosu dersi verilmektedir. Bu derste tiyatro öğrencilerine çocuk tiyatrosunun ne olduğu, Türkiye'de ve dünyada nasıl icra edildiği konusu anlatılmaktadır. Çocuk tiyatrosu kültürünün oluşmasında ilk adımdır. Asıl önemli yapılanma ise, 2023 yılında 27.'si yapılan Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali'dir. Ne yazık ki, şehirdeki ödenekli tiyatrolarda çocuk tiyatrosu alanında uzmanlaşan tek kişi dahi yoktur. Bursa Devlet Tiyatrosu'nun kursunda yetişen, konservatuvardan mezun olduktan sonra Bursa'ya gelen ve 1990'lı yıllardan sonra Devlet Tiyatrosu'nda ve BKSTV Çocuk ve Gençlik Tiyatroları'nda çocuk oyunları yöneten, ömrünün büyük kısmını çocuk tiyatrosunun gelişmesine adayan tek kişi Özer Tunca'dır. Onun eleştirileri önemlidir. Erkan Araz ile "Çocuk Tiyatroları Sahipsiz" başlıklı söyleşisinde söyledikleri önemlidir

"*Tiyatro oyuncularımız maalesef çocuk tiyatrosunu bir angarya iş olarak, önemsenmeyen bir iş olarak buluyorlar ve çocuk oyunlarında oynamaktan uzak duruyorlar. Çocuk tiyatrosu aslında en zor iş. Çünkü çocuk tepkisini anında verir. Beğenmezse, sıkıldığını anında belli eder ve oyuncu olarak onun dikkatini toparlamak ve oyuna çekmek zorundasınızdır. Ayrıca bu konuda Türkiye'de büyük bir boşluk var. Çocuk tiyatroları oyuncuların elinde değil. Esnafların elinde. Sahipsiz. Bütün Türkiye'yi korsan tiyatrolar doldurmuş durumda. Sanata ihanet ediyorlar. Çocukları tiyatrodan soğutuyorlar. Tiyatroyu sadece 'gülmek ve eğlenmek' olarak algılatıyorlar çocuklara. Ucuz oyunlar sergiliyorlar. Okullara gidip dünyanın parasını kazanıyorlar. Bu tiyatrolar para kazanmak için kurulmuş tiyatrolardır. Oyuncularının çoğu tiyatro eğitimi almamış. Oynadıkları oyunlar ise öğreticilikten uzak, sadece güldürme üzerine kurulu. Maalesef okullar da bu konuda hassas değiller ve bu tuzağın içindeler. Çocuk oyunları üzerine akademik anlamda eğitim verilen bölüm yok. Keşke bunun eğitimi verilse. Çok iyi oyuncularımız var, yok değil. Ama teknik donanımlarımız yok.*"[7]

Söyleşinin yapıldığı tarihten bu güne yirmi yıl geçti. Değişen ve iyiye doğru giden pek bir şey yok.

Not: Fotoğraflar Mustafa Özcan ve Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivindendir.

5 Konuyla ilgili *Prusa Şehrengiz* dergisine, 1948-1998 arasında olan biteni ayrıntılı olarak yazmıştım (Nisan 2018, Sayı: 97).

6 *Hakimiyet,* 16 Şubat 1974.

7 Erkan Araz, "Çocuk Tiyatroları Sahipsiz", *Evrensel*, 20 Nisan 2004.

SİVRİSİNEKLER



Taylan Ertuğrul



Lucy Kirkwood; 1984 doğumlu İngiliz bir kadın yazar. Yazarın 2012 yılında Talimhane Tiyatrosu'nda; "Önce Bir Boşluk Oldu Kalp Gidince, Ama Şimdi İyi" adlı başka bir oyununu daha izlemiştim. Doğum tarihini özellikle belirttim, çünkü genç yazarların başarılarını önemli buluyorum. Bir yazarın iki oyununu izlemek böyle bir görüşe sahip olmak için yeterli midir bilmiyorum ama; izlediğim iki oyununda da dikkatimi çeken en önemli şey, yazarın, sert ve keskin anlatım tarzı oldu. İnsan kendini bir anda oyunun içinde, karakterin yanıbaşında buluveriyor. Karakterin yanıbaşında derken tabii ki duygusal olarak diyorum ama yazarın son izlediğim bu oyununda, sahne düzeni açısından da özel bir durum vardı. Oyun arena sahne düzenine uygun bir reji ile seyirci karşısına çıkmış. Oyunun sahneleniş şekli seyircinin duygusal olduğu kadar fiziksel olarak da oyuncuya yakın hissetmesini sağlıyor. Bahsettiğim oyun; İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın sahnelediği, Lucy Kirkwwod'un "Sivrisinekler" oyunu.

Oyun, Şehir Tiyatroları'nın Müze Gazhane Meydan Sahnesi'nde seyirciyle buluşuyor. Daha doğrusu oyunu sadece bu sahnede izleyebilirsiniz desek daha doğru olur. Çünkü oyun özel bir sahneleniş şekline sahip. Reji bu sahneye uygun olarak arena sahne düzeninde yapılmış demiştik; daha önce bu biçimde sahnelenmiş bir oyun izlemeyen okuyucular için biraz arena sahneden bahsetmek istiyorum. Arena sahne, çerçeve sahneden farklı olarak, seyircinin oyun yerinin bir tarafından değil de bir kaç tarafından oyunu izleyebildiği veya seyircinin 360 derecelik bir açıyla oyun yerinin etrafını tamamen sardığı bir sahne düzenidir. Aslında tiyatronun kendini gerçekleştirdiği ilk sahne şeklidir. Çünkü çerçeve sahneye geçiş tiyatro gösterilerinin kapalı alanlara girmesi ile başlamıştır. Arena sahne deyince Antik Yunan'daki amfi tiyatroları, veya gladyatör dövüşlerinin yapıldığı Roma'daki Kolezyum'u aklınıza getirebilirsiniz. Aslında çok da yabancı olduğumuz bir seyir düzeni değil. Çünkü günümüzde hala spor müsabakaları bu türde bir seyir düzeni ile izleniyor. Yine de daha önce böyle bir tecrübesi olmamış okuyucular için söylüyorum; seyirci açısından çok enteresan bir tecrübe. Oyuncularla bu kadar yakın olmak, seyircide başka bir heyecan yaratıyor. Kimi zaman, oyunun içinde misiniz dışında mısınız bilemiyorsunuz. Ben kişisel olarak arena sahne düzeninde yapılmış rejileri çok etkileyici bulduğumu söyleyebilirim. Öğrendiğime göre Gazhane'deki bu sahne 110 kişilik. Yani küçük bir sahne. Ama yine de insanda o güçlü etki oluşuyor hiç merak etmeyin. İzlerken kendinizi bir Antik Yunan seyircisi, Roma seyircisi gibi hissedebilirsiniz. Oyuncuların sizden uzansanız dokunacağınız mesafede olması, kimi zaman da oyunun yarım metre ötenizde oynanıyor olması son derece etkileyici bir şey. İzlemenizi şiddetle tavsiye ediyorum.

Ama bu tavsiyem sadece oyunun sahnelenme biçimi ile ilgili değil. Evet bu şekilde sahnelenen bir oyunu seyretmek başlı başına etkileyici bir şey ama özellikle belirtmek isterim ki izleyeceğiniz oyun hem çok güzel yazılmış hem çok güzel yönetilmiş hemde çok güzel oynanmış bir oyun. Yönetmen Ali Gökmen Altuğ'u kutlarım. Bu sezon benim izlediğim en güzel oyunlardan biri. Üstelik çok güncel ve enteresan bir konusu var. Avrupa nükleer araştırma merkezi'nde (CERN) çalışan bir bilim kadının etrafında gelişiyor olaylar. Ve seyirci de İsviçre-Fransa sınırında yerin 100 metre altında özel manyetik tünellerde yapılan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı (LHC) deneyinin yapılış anına tanıklık ediyor. Aslında oyun insanların ve yaşadıkları ilişkilerin hikayesini anlatıyor ama yazarın hikayeyi bu bilimsel dünyanın etrafına kurması anlatımı çok zengin ve ilginç kılmış. Kurabilmesi demek daha doğru olur. Çünkü yazar bu bilimsel deneyin içinde bir bilim kadının yaşadığı insan ilişkileri ile aslında genel çerçevede ilişkileri, bu ilişkileri yaşayış şeklimizi ve hayatı sorgulamış. Tabii yazarın başarısı kadar çevirmenin, ışık tasarımcısının, dramaturgun ve yönetmenin bu türde yabancı bir metni seyirciye ulaştırmadaki başarılarının altını çizmek lazım. Henüz izlemeyenler için oyunun süprizini kaçırmak istemem ama oyunda kullanılan projeksiyon ve görsel tasarım oldukça etkiliydi. Görsel tasarım ekibi yaptığı işle oyuna çok şey katmış. Zaten bu oturma düzeninde, sahneye çok yakın olan seyirci görsel efektlerle kimi zaman kendini oradaymış ve deneyin yapıldığı ana şahitlik ediyormuş gibi hissediyor. Böyle bir rejide ve bu tür bir sahne düzeninde çok zor olan sahne değişimleri, dekor değişimleri, oyuncuların sahneye girip çıkması, büyük bir ustalıkla düzenlenmiş. Sadece birkaç yerde sahne değişimlerindeki ışık değişimleri biraz daha yumuşayabilir. Tabii bu benim izlediğim güne özel bir durum da olabilir. Bu nedenle bunu bir eleştiri değil de fark ettiğim bir ayrıntı olarak belirtmiş olayım. Bir de yanılmıyorsam ikinci perdede bir sahnede mekan değişmezken koltukların yeri sahneyi seyirciye bir başka açıdan da izletmek için değiştiriliyor. Bu biraz arena sahne düzeni ile ilgili algının kırılmasına ve o sahnedeki uzam mekan algısının çerçeve sahne düzenine doğru kaymasına neden oluyor. Ama bu da benim *oyunu iki kere izlediğim için fark ettiğim ince bir ayrıntı olabilir. Yani bütünün içinde çok* önemli değil. İki kere izledim demişken, unutmadan söyleyeyim, oyun kapalı gişe oynuyor ve bilet bulmak oldukça zor. Gitmeyi düşünenlerin çok önceden biletlerini almalarını öneririm. Şimdi biraz da oyunun bu kadar etkili ve güzel olmasının diğer önemli belirleyeni olan oyunculardan bahsetmek istiyorum. Seyirci ve oyuncu bu kadar iç içe olunca, sahnedeki her ayrıntı, her durum, her duygu o kadar hissedilebilir oluyor ki en küçük bir hata, aksaklık veya sahneye dair küçük bir duygusal boşluk seyirci açısından çok daha fark edilir bir hal alıyor. Yani hep o sahneye dair bahsedilen inandırıcılık konusunda sahne, anında hassas bir teraziye dönüşüyor. Ama oyuncuların hepsi bu hassas teraziye hakkıyla çıkmışlar. Hepsinden tek tek bahsetmek isterim. Ayşin Atav; emekli bir bilim kadını; Jenny ve Alice in annesi *Karen'ı* oynuyor. Çok başarılı, tecrübeli bir oyuncu izliyoruz sahnede. Bir repliği hala kulağımda; "Bir insanın çocuğundan sonra yaşaması korkunç bir şey." Oyunda her rol kişisinin trajik dünyasına dair bir çok gönderme var. Oyuncular bunu seyirciye aktarma konusunda çok başarılılar. Yeliz Gerçek; *Alice* rolünde oldukça etkili bir performans sergilemiş. Hem abla hem anne hem bilim kadını göreceksiniz sahnede. Ben inandım. Eminim siz de inanacaksınız. Volkan Öztürk ve Pınar Demiral yaşları ergenliğe biraz uzak olmasına rağmen; *Luke* ve *Natalie* adlı iki ergeni oynuyorlar ve bence zor bir işin altından kalkmışlar. Çünkü böyle rolleri oynamak, yani insanın rol gereği gerçek yaşından uzaklaşması oyuncu açısından işleri biraz daha zorlaştırır. İkisini de tebrik ediyorum. *Gavriella Bastianelli* ve *Kadın polis* rollerinde Ümran İnceoğlu, *Muhabir* rolünde Pınar Pamuk oldukça başarılı. *Henri* rolünde Ahhan Şener'in elinden geleni yaptığı çok açık. *Bozon* rolünde Özgür Dereli kimi zaman bir anlatıcı gibi kimi zaman da oyunun içindeki başka bir bakış açısını temsil ediyor gibi. En azından oyunculuk yorumu böyle olmuş. Bence yakışmış. *Jenny* rolünde Senan Kara'nın oyun gücüne hayran olmamak elde değil. Seyirciyle buluşmaktaki, daha doğrusu oynadığı rolü seyirciyle buluşturmaktaki özel yeteneğini sonuna kadar kullanmış. Onu izlerken rahatlıkla bu benim üzüntüm bu benim sevincim diyebilirsiniz. Yarattığı rol kişisine bakarken ben de böyle birini tanıyorum hissine kapılabilirsiniz. Bu anlamda kendisinden yine çok özel bir performans izleyeceksiniz. Sonuçta eğer izleme fırsatınız olursa, izlediğinizde memnun kalacağınız bir oyun olduğunu söyleyebilirim. Emeği geçen herkesin eline sağlık. Şehir Tiyatroları'nın bu seneki etkili oyunlarından biri olduğunu düşünüyorum. Mutlaka izleyin. Gitmeyi düşünenler için Şehir Tiyatroları'nın aylık oyun programına kendi web sitesinden erişebilirsiniz.

Çok yaşa tiyatro!

VOLKAN ÖREN VE DUYGU BERBEROĞLU İLE...



Mustafa İri



Sezonun gençlik ve enerji saçan alternatif işlerinden birinde tanıdık sizleri. 'İki Davetli' minimal, özgün ve sıradışı bir başarı örneği. Öncelikle senden başlayalım Volkan Ören. Kendini tanıtır misin? Nasıl başladı tiyatro serüveni?

Arnavutköy ve Çanakkale belediyelerindeki tiyatro oyunlarında görev aldıktan sonra Müjdat Gezen Sanat Merkezinde konservatuvar tiyatro eğitimi aldım. Bu süreçte de yazmaya hep devam ettim. Yazmayı ve oynamayı sevdiğim bu mesleği yapmaya devam ediyorum.

'İki Davetli'nin diğer oyuncusu Duygu Berberoğlu da yanımızda. Aynı soruyu ona da yöneltelim. Nasıl başladı tiyatro macerası?

Ben küçük bir ilçede büyüdüm, sanatsal faaliyetlere erişme imkanım çok yoktu ama ayda yılda bir gelen tiyatroları hiç kaçırmazdım ve bir gün o sahnede olma isteğim daha ilkokul zamanlarımda vardı. İstanbul'a geldikten sonra eğitimler almaya başladım ve konservatuvara girdim, Volkan'la yollarımız okulda kesişti ve hayallerimizin de ortak olduğunu gördükten sonra bunları birlikte gerçekleştirmeye karar verip bu yola çıktık.

Oyununuzun büyükler için çocuk oyunu tadında bir etkisi var. Her yaştan çocuklara sesleniyor sanki. Kayıtsız kalamıyorsunuz ve bitene dek yaşama dair ve bir yapıyı sıfırdan inşa et-

meye yönelik eğlenceli öneriler var. Sen ne düşünüyosun oyun hakkında?

Mitolojide insanın karşılığı "oyun oynayan" diye tabir edilir. Aslında hepimiz Dünya'ya oyun oynamak için geliyoruz. O nedenle izleyicilere oyunun karşılığı olarak "yetişkinler için çocuk oyunu tadında" diyebiliriz.

Bir elmanın iki yarısı gibisiniz oyunda. Sen bu konuda ne düşünüyorsun Duygu? Bu oyun sana ne ifade ediyor?



Volkan hem oyunculuğuyla hem de kalemiyle sahnede kendimi çok rahat ifade edebilmemi sağlıyor. Yetişkin dertlerini çocuk tarafımızla oynayabildiğimiz ve sahnede özgür olabildiğimiz bir alan yaratmamı sağlıyor ve birbirimizi anlayıp tamamlamamızın çok büyük bir şans olduğunu düşünüyorum. O yüzden iki davetli hem ilk oyunumuz olması hem de bu kadar içime sinen bir iş olması sebebiyle benim için çok özel bir yerde.

'İki Davetli' yi sen yazdın Volkan. Genç yaşında ilk oyununla ilgimizi çekmeyi başardın. Kimler teşvik etti seni?

MSM'deki Sevinç Erbulak hocamızın dersinde kendi yazdığımız bir şeyi getirebilir miyiz diye sormuştum, aah ne güzel olur! demişti ve böylelikle oyunun ilk bölümünü yazdım. Sonrasında Şehir Tiyatroları yönetmeni Nihat Altpeki hocamız oyunumu okudu ve bunun devamını da yazsan güzel bir şey çıkabilir dedi, böylelikle oyunun devamını yazdım ve tamamladım.

Duygu senin başka çalışmaların var mı? Tiyatro hayatının ne kadarını kapsıyor?

Ben evde bir roman/ öykü okurken bile kafamın içinde sahneye uyarlansa nasıl olur diye kuruyorum ve beni çok heyecanlandıran bir kısım olduğunda kitabı bir köşeye bırakıp oynamaya başlıyorum. Oyun yazma girişimlerim oldu fakat çok fazla bilgi birikimi gerektirdiğini düşündüğüm için tamamladığım bir oyunum hiç olmadı şimdiye kadar. Kendimi oyun yazma konusunda da geliştirmek istiyorum. Denemeye devam edeceğim çünkü tiyatro, hayatımın çok büyük bir kısmını kapsıyor ve sadece oynamak değil üretmek de istiyorum.

Şu an röportaj yaptığımız yer özel bir çalışma kompleksi. Gördüğümüz kadarıyla yapım ekibinde size destek olan güçlü isimler var. Buradaki takım ruhu çok belirgin ve siz harika bir genç ekipsiniz? Sorum şu: Oyunu kim yönetti? Nasıl bir araya geldiniz?

Oyumuzun yönetmeni Uğur Tunca. Yapımını Uğur Tunca ve Fahri Atakan Şen'in kurduğu Sanatografi üstlendi. Benim yapımla tanışma sürecim yine aynı yapımın ürettiği Gönder Gelsin projesiyle oldu. Sonrasında İki Davetli oyununun prova süreçlerine başladık ve keyifli bir oyun süreci geçirdik.

Takım ruhuna inanıyor musun Duygu? Ve bu ekibin bir parçası olmak sana neler hissettiriyor?

Kolektif bir iş yapıyoruz ve tek kişilik bir oyun bile olsa sahne arkasında çok fazla emek oluyor ve bir ekip işi oluyor. Bizim oyuncular olarak

enerjimizin uyması tabii ki çok önemliydi ama bunun dışında yönetmenimiz ve yapımcımızla da ortak bir dilimizin olması gerekiyordu. Ben sanatografi ile Volkan aracılığıyla tanıştım ve okuma provamızdan itibaren çok güzel bir iletişim kurduk. Hepimiz çıkan işi aynı derecede seviyor ve aynı derecede benimsiyorsak zaten güzel bir ekip olmuşuzdur diye düşünüyorum.

Volkan Ören henüz yolun başında ama gelecek planları yapıyor olmalı. Neler öngörüyorsun? Örneğin 10 yıl sonra neler olsun istersin hayatında?



Bir sonraki planım, hâlâ yazmayı sürdürdüğüm diğer 2 oyunu da önümüzdeki sezon sahneye koymak olucak. 10 yıl sonra, bu 10 yıllık süreç boyunca kendime çokça yatırım yaptığım bir zaman dilimi isterim hayatımda. Ün ve paradan ziyade hayallerimi ve hedeflerimi gerçekleştirebileceğim bir ortam oluşturmayı çok istiyorum.

Sen Duygu, gelecek planları yapıyor musun? Tiyatro senin için vazgeçilmez mi? Yoksa şartlara göre değişebilir mi? Yeteneğine sahip çıkmanın ve bunu meslek olarak sürdürmenin ne kadar zor olduğunu biliyoruz.

Bir dünya kurmak ve ona inanıp aynı zamanda inandırmak bana çok büyüleyici geliyor, oyunculuğun en heyecanlı ve besleyici kısmının bu olduğunu düşünüyorum. Tiyatroda da sinemada da, oyunumuzda da geçen "inanırsan hissedersin" benim mottom olabilir ve her zaman çocuk yanımı da beslemeye devam edebileceğim bir meslek seçtiğime inanıyorum, bunu deneyimlemeye hayatım boyunca devam etmek istiyorum. Dolayısıyla benim vazgeçilmezim olduğuna eminim. Hayatın, sevdiğin işi yaparak anlam kazandığını ve sevdiğin işi yapmanın da tüm zorluklara göğüs gerebilmek için yeterli gücü verdiğine inanıyorum.

Son olarak yaşıtlarınıza, bir anlamda rakiplerinize demeliyim (çünkü kıran kırana görünmeyen bir savaş var aslında) neler söylemek istersin Volkan?

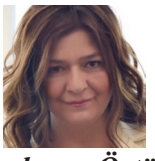
Sadece yaşıtlarım ya da meslektaşlarım olarak değil, kimseyi rakip olarak görmüyorum. İyi, kötü, güzel, çirkin, başarılı, başarısız gibi kavramlar göreceli şeyler. Ben kendi gelişimime odaklanarak yaşamaya devam ediyorum. Herkese bu hayatta iyiyi, güzeli arayacağı bir ömür dilerim. Size de ayrıca çok teşekkür ederim. Mutlu günler.

Duygu'dan da son bir mesaj alalım dergimizin okurlarına. İçinde sakladığın bir dileği de paylaşabilirsin. Hayatını oyunlara adayan genç meslektaşlarını da ilgilendiren bir mesaj olsun.

Ben meslektaşlarıma rakip olarak bakmıyorum çünkü hepimiz aynı geminin yolcusuyuz ve hepimiz bu meslekle hayatımızı idame ettirmek için mücadele ediyoruz ve sadece birbirimizi destekleyerek üretmeye devam etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Kendimizin daha iyi versiyonunu elde etmek için çabalayıp, inandığımız yolda emek vermeye ve ilerlemeye gayret etmemiz gerektiğine inanıyorum.

Teşekkürler.

7 YIL ARADAN SONRA III. MİLLİ KÜLTÜR ŞÛRASI SAHNE SANATLARI KOMİSYONU TARAFINDAN HAZIRLANAN SONUÇ RAPORUNA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME



Nurbanu Öztürel



IV. MİLLÎ KÜLTÜR ŞÛRASI İÇİN 21 YIL DAHA BEKLEMEYELİM

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca tüm Türkiye'nin zengin kültürel birikimini daha da zenginleştirmek ve yeni kültür politikalarına yön vermek üzere 3-5 Mart 2017 tarihleri arasında Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde III. Millî Kültür Şûrası düzenlenmişti.

I. Kültür Şûrası, o zamanın Bakanı İlhan Evliyaoğlu döneminde 1982'de, II. Kültür **Şûra**sı ise 1989'yılında o zamanın Bakanı Namık Kemal Zeybek döneminde yapılmıştı.

III. Millî Kültür **Şûrası** ise 28 yıl aradan sonra ilk kez Nabi Avcı'nın bakanlığı döneminde gerçekleşmiş, kültür hayatımızın bütün taraflarını, yazarlarımızı, sanatçılarımızı, akademisyenlerimizi, yerel yönetim, STK temsilcilerini, basın ve medya mensuplarını bir araya getirmişti.

"Dünyanın İyiliği için Türkiye" perspektifiyle düzenlenen Şûra'da, "Medeniyet tarihinin en parlak sayfalarının yazıldığı Türkiye, dünya kültür mirasının da en kıymettar hazinelerinin ev sahibidir. Şûramız kuvvetle teyit etmiştir ki; bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız. Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz, bütün insanlık için geliştireceğiz." yaklaşımı benimsenmişti.

Devlet ve millet olarak, merkezî ve yerel yönetimler olarak, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olarak, kamu ve özel sektör olarak, kurumlar ve şahıslar olarak; kültürümüzü geliştirmek, düşünce hayatımızı zenginleştirmek, evrensel değerlere güç vermek ilkeleri benimsenmişti, Bunun için herkesin elinden geleni yapacağı belirtilmiş, karşılıklı sözler verilmişti.

Kültür Politikaları, Kültür Diplomasisi, Kültür Ekonomisi, Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji, Sahne Sanatları, Sinema, Radyo ve Televizyon, Müzik, Görsel Sanatlar, Dil ve Edebiyat, Yayıncılık ve Kütüphanecilik, Medya ve Kültür, Çocuk ve Kültür, Mimari ve Kültür, Şehir



ve Kültür, Yerel Yönetimler ve Kültür, Yurtdışı Türkler ve Kültür, Aile ve Kültür olmak üzere komisyonlar 17 temel başlık altında toplanmıştı. Yüzlerce karmaşık konunun tartışıldığı komisyonlar, sorunları saptadıktan sonra, çözüme yönelik neler yapılacağının da altını çizmişti.

Bir araya gelen 17 komisyonun, 17 başlıktan oluşan, 37 sayfada toplanan saptamalarına Bakan Avcı; "Önümüze son derece ufuk açıcı bir yol haritası koyan Şûra'nın açtığı ve genişlettiği yol, Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak özenle takip edilecek; Şûra esnasında komisyonlarda dile getirilen, kayıt ve raporlara giren her teklifin, her fikrin, her eleştiri, uyarı ve öneri bizim için değerli olacaktır" demişti. Şûrada ortaya çıkan hiçbir cümleyi, hiçbir fikri ve öneriyi zayi etmeden hayata geçirmek için tam bir fikr-i takip içinde olacaklarını da sözlerine eklemişti.

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da Şûra açış konuşmasında; kültür dünyamızın zenginleşmesi için yeni bir ruhun gereğine işaret ederek, Şûra'yı güçlü bir iradeyle sahiplenmesi, Şûra'nın ortaya çıkaracağı raporun bizzat takipçisi olacağını belirtmesi gerçekleştirilen çalışmaların değerine değer katmış, umut ve heyecanı artırmıştı.

Prof. Dr. İskender Pala'nın başkanlık ettiği Sahne Sanatları Komisyonu'nda başta tiyatro, opera ve bale olmak üzere, sahne sanatları**mızın çözüm bekleyen sorunları** tespit edilmiş, tespitler -uzman kişilerle özgür müzakere ve tartışma ortamında- madde madde aktarılmıştı.

Komisyonun özellikle değindiği hususlar; sahne sanatları alanında istihdam ve özlük hakları, ödenekli tiyatroların özerkleşmesi, sahne sanatlarının salon ihtiyacı, özel tiyatroların ödenekli tiyatrolara yakın bir seviyede devlet desteği alması olarak özetlenebilir.

Komisyon çalışmaları sonucunda ortaya çıkan çözüm önerilerinin; ülkemizin sahne sanatları politikasına katkı sunacak, sanatımızın gelişmesine ve sanat çevrelerinin uzlaşmasına zemin hazırlayacak mahiyette olması hedeflenmiş, camiada umut ve heyecan oluşturmuştu.

Bu yazı, düzenlenmesinden 7 yıl sonra Sahne Sanatları Komisyonu tarafından dikkat çekilen

sorunların **çözümüne ilişkin neler yapıldığının** ve henüz hangilerinin çözümsüz kaldığının gözler önüne serilmesi için kaleme alınmıştır. Ve yine kaleme alınmasındaki nedenlerden biri de kültür ve sanat alanlarında yaşanan sorunların masaya yatırılıp IV. Milli Kültür Şûrasında değerlendirilmesi için 28 yılın hayli uzun zaman dilimi olduğunun hatırlatılması niyetidir.

SAHNE SANATLARI KOMİSYON SONUÇ RAPORU

Sahne Sanatları Komisyonunda sırasıyla;

• Tiyatro, bale ve opera ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren kurumlarımızın fiziki, idari ve yasal düzenleme gerektiren sorunlarının ivedilikle ele alınması ve çözümüne yönelik adımlar atılması,

• Sahne sanatları repertuarlarında yerli ve yabancı eser dengesinin millî değerler gözetilerek sağlanması

• Ödenekli tiyatroların; tıpkı özel tiyatrolar gibi daha özgür ve etkin olabilmesi için özerkleşmesi, bürokrasiden kurtulması ve devletin amir konumu yerine hami konumuyla var olması,

• Ödenekli tiyatroların imkânlarının; özel tiyatro, seyirlik sanatlar, halk dansları grupları, sahne gösterisi, gösteri ve müzikallere de teşmil edilmesi,

• Özel tiyatro ve kurumlarımızda yerli oyunlar ile amatör topluluklara verilen devlet desteğinin ödenekli tiyatrolara ayrılan bütçelere yakın miktarda artırılması, bunun için objektif kriterlerin getirilmesi ve şartların kolaylaştırılması,

• Ödenekli tiyatrolarla özel tiyatrolar arasındaki haksız rekabetin giderilmesi amacıyla şartların eşitlenmesi -Bunun için ya özel tiyatroların, ödenekli tiyatro kurumlarının imkânlarıyla donatılması veya ödenekli tiyatroların beş yıllık süreç içerisinde, her yıl yüzde 20 oranında ödenek kısıtlamasına gidilip buna mukabil devlet teşviki ve özel iyileştirmelerle sivilleştirilmesi,

• Ödenekli sanat kurumlarımızda sanatsal niteliğin artırılması ve mevzuatın güncellenmesi,

• Sanat kurumlarının iyileştirilmesi adına kadro istihdamı sağlanması ve genç sanatçıların yetişmesi için emekliliğin teşvik edilmesi,

• İstanbul Atatürk Kültür Merkezi ve muadillerinin bina ve yönetsel olarak ihya edilmesi,

• Salon ihtiyacının giderilmesi için dünya standartlarında ve kentsel hafızayı içine alan sahnelerin inşa edilmesi; mevcut salonların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, ses, ışık ve personel eksikliklerinin giderilmesi,

• Opera, bale ve geleneksel sanat alanında arşiv ve belgelik çalışmalarıyla kurum hafızasının zenginleştirilmesine hassasiyet gösterilmesi,

• Geleneksel sahne sanatlarımızın eğitimi, icrası, mekân desteği ve arşivlenmesinin teşvik edilmesi ve bu amaçla bir müze kurulması,

• Yerli eser üretimi adına telif haklarında teşvik edici adil düzenlemeye gidilmesi, eser sahiplerinin desteklenmesi ve eseri sahnelenmese bile repertuvara kabul edildiğinde eser sahibine telif ödenmesi,

• Sahne sanatlarının yurt genelinde yaygınlaşabilmesi maksadıyla başlangıçta Samsun, Hatay, Kayseri ve Gaziantep gibi illerde Devlet Tiyatroları Bölge Müdürlükleri açılması,

• Sahne sanatlarımızın yurtdışında tanıtımı ve eserlerin sahnelenmesi maksadıyla yetkin çevirmenler tarafından sahne sanatları eserlerimizin antolojisinin oluşturulması,

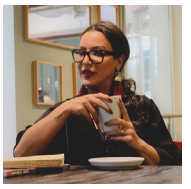
• Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız için Yunus Emre Enstitüleri aracılığıyla sahne sanatları turnelerinin düzenlenmesi,

• Türk sahne sanatları adına millî bir sanat vakfı oluşturulması, bu vakfın seçimle ve özel bütçe ile çalıştırılması,

• Özel ve ödenekli kurumlardaki sahne sanatçılarının erken yaş eğitimleri dolayısıyla -askerlik ve benzeri durumlar nedeniyle sanatsal verimliliklerinin kesintiye uğratılmaması,

• Sahne arkası çalışanlarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve mesleki gelişimlerinin sağlanması teklif edildi.

İRAN VE TİYATRO...



Shahzadeh N. İgual

Naklettiler, birer birer,

Nefesten nefese, göğüsten göğse…

Güneş eteğini toplarken gökyüzünden, uzun beyaz kaftanı, sağ elinde asası, sol elinde Şahname ile Firdevsi'nin anıt mezarında beliriverdi…

Birer ikişer toplandı izleyiciler havuzun kenarında. Azar araz azaldı sesler, suspus oldu herkes çok geçmeden. Zira Nakkal, nakledecekti…

"Şahname'nin hikayeleri ile geldim,

Zal, Rüstem, Simurg, Rûdabeh…

Attar'ın Kuşlar Meclisi'ni,

Arda Viraf'in Nâmesi'ni getirdim,

Nefesten nefese, mısradan beyte…"



Başladığında insan, insana konuşmaya, söyle(n)meye, bir esrarı hakikate, bir hakikati söze çevirmekti amacı. Bir derdi vardı elbet başlangıçta. Gördüğü bulutu ve kuşu, duyduğu sesi, dokunduğu toprağı anlatmanın o benzersiz ve tarifsiz derdi. Bu derdini anlatmakla başladı o ilk söz; "Gitme! dedi, yapma, tehlike var!" Ama zaman geçti, derinleşti uyur uyanıklıkları; daha da yerleşti topraklarına ve karanlığa insan. "Paylaşayım, dedi. Anlatayım ben bunu. Anlatmazsam öleceğim, yoksa mezara mı gömeyim?"

Ve anlattı insan. Bir söylenme, bir söylenti hali. Bu hal şekillendi, sonsuz kere hem de… Ve edebiyat oldu kendiliğinden. Söyleyen kimi zaman dıştan içe, döke saça, haykıra bağıra anlattı duyduğunu, gördüğünü, bildiğini. Bazen bir kuş öttü, rüzgar demekti aslında; üstüne göründü balıklar, geliyor bir poyraz dedi. Bazen de apaçık sadece hayır dedi: "Hayır, bu hayırlı değil…"

Bir söyle(n)ti hali Edebiyat. Biri duysun diye hep:

Öylesine değildir işte; öylesine söylenmez.

Öylesine, "***Âdemoğlu gizlidir dilinin ardında,***

Bu dil perdedir Âdem ile ruhu arasında…" dememiştir ***Şems-i Tebrizi***…

Bir de köşe başlarında kendinle karşılaşmak veya kaçmaktır kimi vakit sokak sokak kendinden. Bazen bir baltayla tabuların canına okumak, bazen inşa etmektir yeniden harabeleri zihninde, 'olmazlar'a aldırmadan. Doldurmaktır karadelikleri yeni ışıklarla. Hülasa ruha, akla ziyafet çekmektir her haliyle…

Aklı, dünyevi hülasayı alamayana gösterdi tek tek. "Bak, dedi, bu rüzgarın tanrısı, bu da hazzın." Doğayı anlatırken, savaştırdı tanrıları, her biri bir ışığın yahut gölgenin bin bir hali.

Seslendi, en uzaklardan; yüzyıllar evvelinden, bin yıl öteden. "Öylesine söylemedim" dedi. Yanlışı, doğruyu, farklıyı ya da benzeri gösterdi, seyirci uykuya dalmadan hemen önce. Uyandığında izleyici, bambaşka bakıyordu gözleri. Aydınlanmış veyahut düşünceye gark olmuş gibiydi. Ezelden kaptırmıştı kendini, bu uyku öncesi tıngırdamalara… Oysa hepsi aklındaydı anlatanın. İçinde yaşanıyor ve hatta yaşatıyordu izleyicisine. Kimi Vergilius oldu ölüm döşeğinde kimi Arda Viraf'ın Berzah Yolcusu yahut Mani'nin Şâhpûr'u… Kimi de Goethe'nin acı içindeki gencecik Werther'i ya da Brecht'in Sustalı Mack'i oldu...

Konuşuyorsa biri, duyulmak içindir ve yazıyorsa hele, asla unutulmamaktır amaç.

Mırıldanır önce insan. İlk kendi duyar kendini, içinde. Sesini yükseltir sonra, yazıya vurulur mırıldananlar. En çok bilinmesi istenenlerin altı çizilir daha kuvvetli kelamlarla. Virgüller, tırnaklar, ünlemler ve ah o art arda sıralanan üç noktalar…

Söylenti halidir ya Edebiyat, susmakla başlar satırların haykırışları aslında…

Söylenti halidir edebiyat, sanat,

Öylesine söylenmemiştir, söylenmez…

……..

Zerdüşt yıldızbilimci, filozof, şair ve mubîd Arda Viraf'ın sekiz bin sekiz yüz beyitle kaleme aldığı, kendi adını taşıyan ve ***Dante'***nin ***İlahi Komedya***'sına ilham veren hamase, Parsçanın (Farsça) bilinen ilk edebi eseri olarak kabul edildi. Ardından aslında Firdevsi'nin Şahnamesi ile dünya edebiyatı ve sahne sanatına yerleşen "Nakkal" sözcüğünün de çıkış noktası olduğu ortaya çıktı. Nakkal, nakleden, taşıyan anlamındaki bu kelime, İran'da yaklaşık üç bin yıldır edebi eserleri ezbere ve tiyatral bir şekilde anlatan, bize çok tanıdık halk sanatçısını ifade eder. Günümüzde de önemli bir meslek sayılan Nakkallik, İranlıların edebiyata, edebi gösterilere olan hürmet ve bağlılığının da en bariz göstergelerinden biri.



Şair mezarlarında, bahçelerinde, şehrin sıkışmış trafiğinde, tiyatroların kapılarında, meydanlarda yahut çarşı pazarlarda Nakkallerle karşılaşmak hiç şaşırtıcı değil İran'da. Edebiyattan ve sanattan çok gelenektir, kültürdür bu mütevazı ve bir o kadar köklü, derin meslek.

Devrimin hemen akabinde başlayan, büyük kayıplarla sekiz yıl süren Irak-İran Savaşının ve halen devam eden kırk dört yıllık Amerikan ambargosunun akıllara getirdiği binlerce sorudan biri de buydu, "İran'da sanat var mı?"

"Devrimler sanatı besler" kelamının doğruluğunu teyit edercesine daha farklı biçimlerde can bulan sanat, takdire şayan bir noktaya ulaştı İran'da. Müzik ve sinemada olduğu gibi devrim sonrasında aralıksız icra edilen tiyatro, oyun ve müzikaller gibi evrensel kabul görmüş tarzların yanı sıra kadim İran edebiyatı ve geleneğini sürdüren sayısız eser izleyicilerle buluşuyor. Birinci Pehlevi döneminde inşa edilen opera ve şehir tiyatroları salonlarının üzerine, devrimden sonra şehirlere kazandırılan muazzam sayıdaki büyük, modern salonlar yahut cep sahneleri de perdelerini açtı.

Batının çabasıyla dünyanın dışında tutulmaya çalışılan İran'da olağanüstü bir hızla gelişip dünya çapında başarı kazanan sinema sektörü ve bununla paralel büyüyen televizyon endüstrisi süratle kendi yıldızlarını yarattı. Oscar ödüllü ***Satıcı*** filmi tüm dünyada beyaz perdeyi kasıp kavururken, Cannes Film Festivali'nde en iyi aktör ödülünü alan başrol oyuncusu **Şahab Hoseyni,** Tahran'da ***Arthur Miller'***ın ***Satıcının Ölümü***'nü kapalı gişe oynuyordu. Kadın oyun yazarı ve yönetmen **Çista Yesrebi** ***Dostoyevski'***den ***"Suç ve Ceza"***yı; oyuncu, çevirmen ve yönetmen **Parsa Pirouzfar,** ***Dürrenmat'dan 'Görüşme'***yi; **Ayda Keykhani,** ***Donald Margulies'in Dostlarla Akşam Yemeği'***ni, **Hayedeh Haseri,** ***Tor Alexander Valenza'***nın ***Bir Dakikadan On Dakikaya'*** adlı oyununu sahnelediler.

Oliver Twist, Sefiller, Notredam'ın Kamburu, Madam Butterfly gibi dünya klasiklerini etkileyici dev dönem prodüksiyonlarıyla sahnelere taşımanın dışında, ***Şahname, Şems ile Celaleddin, Ömer Hayyam, Rüstem*** ve ***Binbir Gece Masalları*** misali ölümsüz klasiklerin müzikallerini yine geleneksel



İran müziği ve kendine has tarzı ile varlığını sürdürüyor oyun ve libretto yazarlarıyla, yönetmen ve prodüktörler.

İranlıların vazgeçemediği kukla tiyatrolarının ise mühim bir yeri var hala. ***Opera Rûmi, Leyla ile Mecnun, Hafızı Şirazi, Ben Hayyam*** ve pek çok kukla oyununa daha imza atan modernist yönetmen **Behrouz Gharibpur** gibi sanatçıların kuşaktan kuşağa el üstünde taşıdıkları değerler, genç nesillere de kılavuzluk ediyor.

İran devlet ve özel tiyatrolarının sahnelerinde Farsça yorumlarını izleme fırsatı bulduğum klasikler arasında yer alan ***Çehov***'dan ***Vişne Bahçesi, Shakespeare***'den ***Kral Lear, Macbeth, Romeo Juliette, Moliere***'den ***Cimri***, gerek kostüm gerek müzik gerekse Farsçanın şiirsel katkılarıyla, beni bambaşka ve yepyeni bir eser izliyormuş hissine sevk etmişti. Lakin şair olduğu kadar oyun yazarı, tiyatro yönetmeni ve oyuncu ***Furuğ Ferruhzad***'ın ve ***Sadık Hidayet***'in sahneye taşınan hayatları, sadece bir tiyatro oyunu değil, o toprakların Firdevsi'den Hayyam'a, Hafız-ı Şirazi'den Mevlana'ya, koynunda birer inci misali sakladığı saygıdeğer makamların, nesilden nesle değişmeyen, kopmayan hatta devleşen kıymetlerin de sözcüsü adeta.

Geçtiğimiz sonbaharda Tahran Saadabad Sarayı'nda sanatseverlerle buluşan ve dev sanatçı kadrosuyla izleyenleri büyüleyen ***Üç Yüz (Sîsed)*** müzikali, pek çok eleştirmene göre İran edebiyatından tiyatroya uyarlanmış eserler arasında büyüleyici sıfatını hak eden yapıtların başında yer alıyordu. İran'ın ünlü opera sanatçılarının, tiyatro oyuncularının ki aralarında ünlü soprano ve mezzoların da olduğunu yazmakta fayda var, yine klasik İran müziğiyle Şahname'den yorumladıkları bölümler, ülkenin tarih boyu edebiyatının bolluk ve bereketinin kanıtıydı...

Edebiyatın en gözalıcı hali sayılan tiyatro, kadim Fars kültüründeki Nakkallik, nümayiş, mitler ve masallarla bir araya geldiğinde ister Mesnevi'yi ister Hamlet'i anlatsın, daima bir Pers tadı bırakır damaklarda…

Ve evet,

Naklettiler birer birer,

Nefesten nefese,

Binbir Gece Masalları gibi…

HEİL HİTLER!



Oğuz K. Oğuz



Kocaeli Büyükşehir Belediyesi (Kocaeli BB) Şehir Tiyatroları, Şubat 2022'de, ünlü Rus oyun yazarı Anton Çehov'un 'Vişne Bahçesi' oyunu ile Küçükçekmece Cennet Kültür ve Sanat Merkezi'nde İstanbullu tiyatroseverlere merhaba demişti.
Hatta, sahnelendiği dönemde dikkatleri üzerinde toplayan ekip, takip eden aylarda Atatürk Kültür Merkezi (AKM İstanbul) sahnesinde ikinci bir turne düzenlemek zorunda kalmıştı.
Ve hatta, İstanbul merkezli sahne performanslarına ödül dağıtan organizasyonlar, ilk kez İstanbul dışı bir yapımı büyük ödüle layık görmüştü.

1997 yılında kurulmuş olan, Anadolu topraklarındaki ilk, Türkiye genelinde de oluşturulmuş dördüncü ödenekli tiyatro kurumu olan Kocaeli BB Şehir Tiyatroları, geçtiğimiz yıl 25. yıl dönümünü görkemli bir organizasyon ve yapımla kutladı.

Genel Sanat Yönetmeni Aydın Sigalı'nın önderliğinde, başarılı bir şekilde yoluna devam eden topluluk, sanatsal yolculuğunda sağlam adımlarla yol alıyor. Ödenekli bir kuruma yakışacak nitelikte, dikkat çekici bütçeli yapımları ve alkışı hak eden performansları var. İki yıl önce, programda ağırlama şansı da bulduğumuz Sigalı'nın, kurum için önemli bir figür haline dönüştüğünün altını çizmek gerek.



Kocaeli BB Şehir Tiyatroları, o günden bugüne, arayı biraz açmış olsa da, sonunda yeni bir yapımla, İstanbullu tiyatroseverlerin kapısını çaldı. Dram türündeki önceki oyunun aksine, komedi türü ile körfezden bir avuç kahkaha getirdiler.

Ünlü İngiliz oyun yazarı William Shakespeare'in Hamlet adlı yapıtından adını alan, 'Yaşamak mı, yoksa ölmek mi', İngiliz oyun yazarı Nick Whitby imzalı bir oyun. Oyuna kaynaklık eden yapıt, Macar yazar Melchior Lengyel'in romanıdır. Bu romandan Ernst Lubitsch'in 1942 yılında çevirdiği siyah-beyaz kült filmde, Jack Benny ve Carole Lombard oynamışlardı. Daha sonra 1983'te Alan Johnson tarafından yeniden çevrilen bir filmde ise Mel Brooks ve Anne Bancroft başrolleri paylaşmışlardı.
Oyun, 1942 tarihli sinema filminin sahne uyarlaması olarak 'kara komedi' türünde kaleme alındı ve 2008 tarihinde de Broadway'de izleyicilerle ilk kez buluştu.

Yücel Erten tarafından Türkçemize kazandırılan metin, Kocaeli BB Şehir Tiyatroları tarafından İlham Yazar rejisi ile sahneye taşınmış durumda. Körfez ekibi, oyunu ilk kez 6 Nisan 2023 tarihinde, Süleyman Demirel Kültür Merkezi (SDKM) Büyük Sahne'de tiyatroseverlerle buluşturdu.

O günden beri, kısık ateşte demlenen oyun; tadını, rengini ve kıvamını aldıktan sonra, 13-17 Şubat 2024 tarihleri arasında, İstanbullu izleyicilerle buluşmak üzere yola çıktı. İstanbul Devlet Tiyatrosu'nun yerleşik sahnelerinden biri olan Mecidiyeköy Büyük Sahne'de gerçekleştirilen gösterimlerle, İstanbullu tiyatroseverleri mest etti.

'Yaşamak mı, yoksa ölmek mi?' oldukça ilginç bir gerilim-komedi. Oyunun konusu, koltukta yerini alan bakışları, kalpten yakalayacak derin bir duygu barındırıyor.

Yer: Varşova
Tarih: 1939
Polonya'nın Nazi birliklerince işgalinin hemen öncesi. Bir tiyatroda Hitler karşıtı bir oyunun provaları sürmektedir. Ne ki oyun, Dışişleri Bakanlığının politik-diplomatik bir skandaldan kaçınması nedeni ile yasaklanır. Bu durumda "Hamlet" yeniden programa alınır. Tiyatronun sanat yönetmeni Tura, her gece sahnede Hamlet'in ünlü "Yaşamak mı, yoksa ölmek mi" tiradını oynarken; kuliste de karısı ile genç bir havacı teğmen arasında bir flört başgösterir. Almanların Polonya'yı işgali üzerine tiyatro kapanır. İşsiz kalan oyuncular, havacı teğmen aracılığı ile önemli bir bilgiye ulaşırlar. Bir Alman casusu, Polonya'daki tüm direniş hareketini ele verecek bir listeyi Nazilere iletmek üzere Varşova'ya getirmiştir. Casusun her ne pahasına olursa olsun engellenmesi gerekmektedir.
Oyuncular, bunu engellemek üzere harekete geçerler. Provasını yaptıkları oyun sayesinde, akıl almaz bir cesaretle, Nazilerin kılığına girer ve zaman zaman umutsuzlaşan ve gitgide çetrefilleşen bir savaşı sürdürürler. Sahnedeki dekor Gestapo karargâhına, tiyatro kostümleri üniformaya, oyuncular da yurtsever direnişçilere dönüşmüşlerdir. Cesaret, fantazi ve



yetenek sayesinde, tekrar tekrar felaketin sınırından dönüp; direnişçilerin listesinin Nazilerin eline geçmesini engellerler.

Genel Sanat Yönetmeni Aydın Sigalı'nın da izleyici karşısına çıktığı oyunda; Funda İlhan, Çağrı Mengüç, Serhat Güzel, Zeynep Dilara Saydam, Levent Muratoğlu, Güliz Gençoğlu, Ozan Şahin, Duygu Mine Özcan, Onursal Yıldırım, Cemal Aldıç, Volkan Dinç, Ferdi Yıldız, Su Özdemir, Sevcan Kuş Efe, Umut İsfen, Çağla Buldak Akarsu, Alican Mert Pilavcı ve Işık Öztorun rol alıyor.

Oyunun tasarım sürecinde;
dekor tasarımda Murat Gülmez, kostüm tasarımda Çevren Sarayoğlu, ışık tasarımda Mustafa Bal,
ses tasarımda İlker Sevüker, oyun müziklerinde Ali Erel ve koreografi ve hareket düzeninde Gizem Erden imzası bulunuyor.

Oyunu değerlendirme noktasında gelirsek;
İzlediğim tarihin üzerinden iki hafta geçtiğini, kalıcı belleğimde yer edindiğini, tiyatro adına olması gereken tüm bileşenlerin hiç aksamadan ve oyuna pozitif bağlamda katkı sunduğunu net olarak ifade edebilirim. Klasik tiyatro anlayışının ve prodüksiyon tiyatrosunun gerekliliklerini başarılı bir şekilde yerine getiren, "Klasik tiyatro nasıl olmalı?" sorusunun karşılığını verebilecek nitelikte bir çalışma ortaya çıkarılmış.
Kalabalık yapımlarda en önemli unsur, ekip uyumu. Sahne üstünde, az repliği olan ya da repliksiz oyuncuların konsantrasyon sorunları yaşaması olası. Hoş, bunca yıllık izleme süreci içerisinde ana eksen oyuncuların da bütünsellik kavramına sadık kalamadığı durumlarla da karşılaşmışlığım var.
Yazının girişinde bahsettiğim o demlenme süresini, olumlu yönde geliştirebilmiş bir oyuncu kadrosu izledim. Oyuncu grubunun tamamı, çizgi üstü bir uyum ve performans sergiledi.

Sahne üstünde, kötü karakteri canlandırmak psikolojik olarak kolay uyumlanabilen bir duygu durumu değil. İyi karakterli birini canlandırmanın, psikolojik olarak daha avantajlı olduğunu düşünüyorum. Hiç birimiz özümüzde kötü olduğumuza inanarak yaşamayız. Bu nedenle kötü kavramına nispeten daha mesafeli yaklaşırız.
Uzun zamandır nitelikli bir 'kötü' izlememiştim. Volkan Dinç'e satır arasında spot ışığı tutmak istedim.

Yönetmenin sahneleme anlayışı ilgi çekici. Ödenekli kurum olmanın ayrıcalığının sonuna kadar kullanılabildiği yapımda, dekor tasarımı oyunun temposunu belirleyen başat faktör. Kostüm ve ışık tasarımının bütünselliğe yaptığı estetik katkı göz ardı edilemez noktada. Müzik ve koreografi, oyunun tamamlayıcı öğeleri arasında işitsel ve görsel zevki artırıyor.
Tüm ekibi, ortaya koydukları profesyonel duruş için tebrik etmek gerek.
Alkışlar, yapımı ortaya çıkaran tüm bileşenelere gelsin.

2 perde | 2 saat 15 dakika



DEVLET TİYATROLARI "BURSA ULUSLARARASI BALKAN ÜLKELERİ TİYATRO FESTİVALİ" 1-10 MART 2024 TARİHLERİ ARASINDA 11. KEZ PERDELERİNİ AÇIYOR.

2023-2024 sezonu teması olan "Tiyatro Her Yerde" cümlesi ile yola çıkarak, bu yıl festival oyunları Ahmet Vefik Paşa Sahnesinin yanı sıra "Genç Sahne" projesi kapsamında Uludağ Üniversitesi Mete Cengiz Kültür Merkezi, Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi ve Tayyare Kültür Merkezinin de aralarında bulunduğu, 9 ayrı mekanda tiyatroseverlerle buluşacak. Festival programı: Antalya Devlet Tiyatrosu "Yoldan Çıkan Oyun" ile 1 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde ve 3 Mart, saat 15.00 ve 20.00'de, Tayyare Kültür Merkezinde; Bulgaristan "Bir Serseri Masalı" ile 2 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde; Adana Devlet Tiyatrosu "Sen İstanbul'dan Daha Güzelsin" ile 2-3 Mart, saat 18.00'de, Feraizcizade Oda Tiyatrosunda; Kuzey Makedonya "Bir Halk Düşmanı" ile 3 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde; Trabzon Devlet Tiyatrosu "Kitaplar" ile 4 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde ve "Sihirli Lamba" çocuk oyunu ile 5 ve 6 Mart, saat 14.00'te, Karagöz Müzesinde; Ankara Devlet Tiyatrosu "Yüzyıllık Destan Ateş" oyunu ile 4 Mart, saat 20.30'da Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezinde; "Godot'yu Beklerken" ile 5 Mart, saat 19.00'da, Uludağ Üniversitesi Prof. Dr. Mete Cengiz Kültür Merkezinde; "Gişe" ile 7 ve 8 Mart, saat 18.00'de Merinos Vagon Kafede; Hırvatistan "Bakın Lokrum Dişlerini Nasıl Fırçalıyor" oyunu ile 5 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde; Bursa Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu "39 Basamak" ile 6 Mart, saat 20.00'de AVP Sahnesinde; Sivas Devlet Tiyatrosu "Gizli Bahçe'nin Bezelyesi" çocuk oyunuyla 6 ve 7 Mart, saat 14.00'te, Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde; Bosna Hersek "Macbett" ile 7 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde, Konya Devlet Tiyatrosu "Trendeki Kız" ile 7 Mart, saat 19.00'da Uludağ Üniversitesi Prof. Dr. Mete Cengiz Kültür Merkezinde; Arnavutluk "Anne" ile 8 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde; Sırbistan "Kel Şarkıcı" ile 9 Mart, saat 20.00'de, AVP Sahnesinde; İstanbul Devlet Tiyatrosu "Çarpışma" ile 9 ve10 Mart, saat 18.00'de, Feraizcizade Oda Tiyatrosunda; Kayseri Devlet Tiyatrosu "Denizkızı ve Sevimli Korsanlar" çocuk oyunu ile 9 ve 10 Mart, saat 18.00'de, Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesinde; İzmir Devlet Tiyatrosu "Majestik" ile 10 Mart, saat 20.00'de AVP Sahnesinde sanatseverler ile buluşacak. (DT Basın)



DEVLET TİYATROLARINDAN MART 2024'TE 7 BÖLGEDEN 8 YENİ OYUNA PRÖMİYER!..

Devlet Tiyatrolarının belirlenen Mart 2024 programına göre, geçen aylardan devam eden ve kapalı gişe oynayan oyunların yanı sıra 7 farklı bölgeden 8 yeni oyun prömiyer yapacak. Yeni oyunlar, prömiyer tarihleri ve sahneleri ise şöyle; Ankara Devlet Tiyatrosunun iddialı yapımlarından olan; Kemal Tahir'in yazdığı, Osman Özkan'ın oyunlaştırdığı ve Ayşe Emel Mesci'nin rejisörlüğünü üstlendiği "DEVLET ANA", 5 Mart Salı günü, saat 20:00'de, Çayyolu Cüneyt Gökçer Sahnesinde; Erzurum Devlet Tiyatrosu: Jonathan Lynn'in yazdığı, Jonathan Lynn, Sandy Rustin, Hunter Foster ve Eric Price'ın uyarladığı, Nazlı Gözde Yolcu'nun dilimize çevirdiği, Gökçe Yurtsal'ın yönettiği "İPUCU", 7 Mart Perşembe günü, saat 20:00'de; Erzurum Devlet Tiyatrosu projesi olan ve Pınar Ataer'in yönettiği "SİHİRLİ KUTU" adlı çocuk oyunu, 20 Mart Çarşamba günü, saat 14:00'te, Erzurum Devlet Tiyatrosu Sahnesinde; İstanbul Devlet Tiyatrosu: Cengiz Özek'in yazdığı ve yönettiği "ÇÖP CANAVARI" adlı çocuk oyunu, 17 Mart Pazar günü, saat 13:00'te, Üsküdar Tekel Sahnesinde; Antalya Devlet Tiyatrosu: Charlotte Jones'un yazdığı, Seçil Honeywill'in dilimize çevirdiği, rejisörlüğünü Yunus Emre Bozdoğan'ın üstlendiği "HAVADA YÜZMEK", 20 Mart Çarşamba günü, saat 20:00'de, Antalya Haşim İşcan Kültür Merkezi Devlet Tiyatrosu Sahnesinde; Diyarbakır Devlet Tiyatrosu: Caryl Churchill'in yazdığı, Ebru Demirdöven ve Esma Çankaya'nın dilimize çevirdiği, Bilge Emin'in yönettiği "EKŞİ TOM", 27 Mart Çarşamba günü, saat 20:00'de, Cahit Sıtkı Tarancı Kültür Merkezi Orhan Asena Sahnesinde; Van Devlet Tiyatrosu: Ülkü Ayvaz'ın yazdığı, Musa Arslanali'nin yönettiği "KÜLHANBEYİ OPERASI", 27 Mart Çarşamba günü, saat 20:00'de, Van Kültür Merkezi Sahnesinde; Kayseri Devlet Tiyatrosu: Sabahattin Kudret Aksal'ın yazdığı, Ece Okay'ın yönettiği "KRAL ÜŞÜMESİ", 28Mart Perşembe günü, saat 20:00'de, Kayseri Devlet Tiyatrosu Sahnesinde; ilk kez seyirci karşısına çıkıyor. (DT Basın)

TEĞET TİYATRO

GÜLANIM

yazan/ yöneten
SİBEL TOMAÇ

dramaturg/yönetmen yardımcısı
M. EMİN TAŞDEMİR

oyuncular
GÖHER ERGÜN
ALİ ATAKAN ŞİMŞEK
H.OYA TANSI
SİBEL TOMAÇ

müzik
İLHAN KAVAKLIPINAR

yapım
GÜLŞAH TOMAÇ/TİYATRO TEGET

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ
MADDİ KATKILARIYLA

TİYATRO KAFA

FRANZ KAFKA

DÖNÜŞÜM



Uyarlayan : Bülent USTA
Yöneten : Enis YILDIZ

Dekor : Tayfun ÇEBİ
Işık : Yüksel AYMAZ
Müzik : Can ATİLLA
Koreograf : Ayhan SARIGÜL
Kostüm : Aylin AYDOĞDU
Kukla Tasarım : Şafak DAĞARSLAN

Oyuncular:
Bilge AYDIN Burak Öngel Ercüment AYDIN Sinem ERTUĞRUL DUMAN Şafak ERMİŞ Tuba KURT DEMİR

tiyatro.kafa kafkacadonusum tiyatrokafa

SEM YAPIM

ADA TİYATRO SUNAR

HARİKA BİR FİKİR

KEREM MURKURT BURAK TEKİN BÜŞRA ÇELEBİ GİZEM NOYAN UFUK CİVİL



17.02.2024 İstanbul Sancaktepe Eyüpsultan K.M saat:19.30
24.02.2024 Kocaeli Çayırova Necmettin Erbakan K.M Saat:19.30
25.02.2024 Kocaeli İzmit Süleyman Demirel K.M Oda Tiyatrosu Saat:20.00
02.03.2024 İstanbul Caddebostan K.M Saat: 20.30